

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ..... ๕๓๕๖๖๕๕
วันที่..... ๑๑ มี.ค. ๖๕
เวลา..... ๑๗.๕๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๐๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร
เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๓๗๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔/๑๖๘๑๖
ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ และเอกสารประกอบ
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔/๘๒๙
ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักการประชุม

เลขที่รับ ๗๐ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑๑ มี.ค. ๖๕ เวลา ๑๕.๓๐

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายนอก)

โทรสาร ๐๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (แฟกซ์/๐๔)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dcab@soc.go.th

กลุ่มงานระเบียบวาระ

รับที่ ๑๔๙ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑๕ มี.ค. ๖๕ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่ ๒๙๗ / ๒๕๖๔
วันที่ ๑๑ มี.ค. ๖๕ เวลา ๑๕.๒๕ น.
ส่งกลุ่มงาน..... พรณ.๑ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๒๔/๔๗๒๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ..... ๓๑๑๐/๖๖๕๕
วันที่..... ๙ มีนาคม ๒๕๖๔
เวลา..... ๑๕.๑๗ น.

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๐๖๐

ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการธิการฯ จำนวน ๖๐๐ ชุด

ด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งยืนยันว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔

รับทราบสรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยส่งรายงานดังกล่าว ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ขอส่งสรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๗๔๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Center.ddpm@gmail.com

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๒๔/ ๑๖๕๑๖.

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง สรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๙๐๑ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอเรื่อง สรุปลผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ได้รายงานผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ส่งเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลัก รับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อสังเกตดังกล่าว พร้อมทั้งสรุปลผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วนำเสนอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ ผลการ...

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยในการดำเนินการตามคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี รับรายงานผลการพิจารณาศึกษาฯ ไปพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าว

๑.๒.๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดการประชุมหารือเพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ณ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สรุปได้ดังนี้

(๑) หน่วยงานที่เชิญเข้าร่วมพิจารณาและให้ความเห็นต่อรายงานผลการพิจารณาศึกษาฯ รวม ๒๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) หน่วยงานที่กำหนดตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รวม ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณาแล้วว่ามีความเกี่ยวข้อง รวม ๑๓ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรมการขนส่งทางบก กรมควบคุมโรค กรมอนามัย องค์การเภสัชกรรม กรมประชาสัมพันธ์ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(๒) ผู้แทนหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการพิจารณาฯ ข้างต้นในหลากหลายประเด็น และภายหลังการประชุมหารือฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการพิจารณาฯ ส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มเติม ซึ่งได้ประมวลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำสรุปผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ในภาพรวมเรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เห็นควรนำสรุปผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ จากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. สาระสำคัญ

หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาการศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับในหลักการตามรายงานผลการพิจารณาการศึกษาฯ พร้อมทั้งมีความเห็นและข้อสังเกต สรุปภาพรวมได้ ดังนี้

๓.๑ ประเด็นข้อเสนอแนวทาง มาตรการ ความเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ปรากฏตามรายงานผลการพิจารณาการศึกษาฯ ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎรฯ หน่วยงานที่เข้าร่วมการประชุมเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อาทิ การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ระบบการตรวจวัดค่าฝุ่นละออง การแจ้งเตือนประชาชน การบังคับใช้กฎหมาย การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชนเพื่อสร้างความตระหนัก การให้ความสำคัญในประเด็นสุขภาพของประชาชน การวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยงานได้ให้ความสำคัญ และส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อสังเกตต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับไปใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อขยายผลในภาพรวมต่อไป

๓.๒ สำหรับประเด็นจากการพิจารณาตามรายงานผลการพิจารณาฯ แล้วพบว่าเป็นประเด็นที่มีการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง ได้มีการพิจารณาจากเอกสารของหน่วยงานเพิ่มเติม และสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

๓.๒.๑ การกำหนดให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีความเห็น เนื่องจากในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลักร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักตามมาตรการที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ จึงควรถือเป็นหลักในการดำเนินการต่อไป

๓.๒.๒ การออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อาทิ การออกกฎหมายสะอาด ตลอดจนกฎหมายเพื่อให้อำนาจหน้าที่ กรมอุตุนิยมวิทยานั้น ที่ประชุมเห็นว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตุนิยมวิทยา เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวโดยตรง จึงควรรับความเห็นในประเด็นดังกล่าวไปผลักดันและขยายผลให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

๓.๒.๓ ระบบการวัดค่า การพยากรณ์คุณภาพอากาศ และการแจ้งเตือนฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่ประชุมมีความเห็นว่า ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานหลักที่กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย และมีการติดตามตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ตามวิธีตรวจวัดมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันได้มีความร่วมมือกับกรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงาน สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการวิจัยและพัฒนา ระบบการตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง และได้มีช่องทางแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์โดยมีการรายงานข้อมูลแบบตอบสนองทันที (Real-time) และสรุปรายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในช่วงวิกฤต เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบสถานการณ์ และนำไปใช้ประโยชน์หรือสื่อสารข้อมูลต่อไป

๓.๒.๔ กรณีความเห็นให้มีการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แทนการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ที่ประชุมเห็นว่าการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีขั้นตอน กระบวนการที่ใช้ระยะเวลามาก เนื่องจากต้องมีข้อมูลประกอบเหตุผลในการประกาศที่ชัดเจน และเห็นว่าการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถดำเนินการได้เร็วกว่าเนื่องจากเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งกรมอนามัยได้จัดทำรายละเอียดออกเป็นคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่องการควบคุมป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นคำแนะนำต่อ ส่วนราชการท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการปฏิบัติตามกฎหมาย

๓.๒.๕ การส่งเสริมอาชีพในชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นผู้ผลิตหน้ากากอนามัยในราคา ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ที่ประชุมมีความเห็นว่าหน้ากากอนามัยที่ใช้สำหรับการป้องกันฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM_{2.5} ในทางเทคนิคอาจมีขั้นตอนการผลิตที่ยากกว่าการผลิตหน้ากากผ้า รวมถึงยังต้องพิจารณา ประเด็นด้านต้นทุนการผลิตด้วย โดยการผลักดันในประเด็นดังกล่าวต่อไปในอนาคต หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม ต้องร่วมกันดำเนินการ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในส่วนของมาตรฐานการผลิต การเสริมสร้างทักษะ การควบคุมราคา การส่งเสริม ด้านการตลาด รวมถึงอาจพัฒนาระบบข้อมูลให้ประชาชนสามารถสืบค้นสถานที่จำหน่ายได้ง่าย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทย ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบสรุปผลการพิจารณาการศึกษา แนวทางและความเหมาะสม ของรายงานผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร และขอได้โปรดมอบหมายหน่วยงานตามข้อ ๓ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อขยายผลในภาพรวมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๗๔๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Center.ddpm@gmail.com

สำเนาถูกต้อง
นายภาณุมาศ อิติพันธ์
นิติกร

สรุปผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาการศึกษา
เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}”
ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สภาผู้แทนราษฎร

1. ความเป็นมา

1.1 รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบและขอสังเกตตามผลการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทาง ความเหมาะสมของรายงานและขอสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วนำเสนอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

1.2 กระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ในการดำเนินการตามคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) พร้อมจัดทำสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

2. ผลการดำเนินงาน

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมหารือเพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาการศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 ณ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนรับและรวบรวมข้อคิดเห็นจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

2.1 หน่วยงานที่ร่วมพิจารณา ตลอดจนให้ความเห็นต่อรายงานผลการศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1 หน่วยงานที่กำหนดตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รวม 10 หน่วยงาน ได้แก่ 1) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2) กระทรวงคมนาคม 3) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) กระทรวงสาธารณสุข 6) กระทรวงอุตสาหกรรม 7) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 8) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ 9) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ 10) กรุงเทพมหานคร

2.1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาแล้วว่ามี ความเกี่ยวข้อง รวม 13 หน่วยงาน ได้แก่ 1) กระทรวงพลังงาน 2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 4) กรมการขนส่งทางบก 5) กรมควบคุมโรค 6) กรมอนามัย 7) องค์การเภสัชกรรม 8) กรมประชาสัมพันธ์ 9) กรมอุตุนิยมวิทยา 10) กรมควบคุมมลพิษ 11) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 12) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา 13) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

2.2 หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้พิจารณาและรับในหลักการตามรายงานผลการพิจารณาศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” คณะกรรมาธิการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งมีความเห็น ตลอดจนข้อสังเกตสรุปภาพรวมได้ ดังนี้

2.2.1 ประเด็นข้อเสนอแนวทาง มาตรการ ความเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ปรากฏตามรายงานผลการศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” คณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานที่เข้าร่วมการประชุมเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อาทิ การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ระบบการตรวจวัดค่าฝุ่นละออง การแจ้งเตือนประชาชน การบังคับใช้กฎหมาย การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชนเพื่อสร้างความตระหนัก การให้ความสำคัญในประเด็นสุขภาพของประชาชน การวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยงานได้ให้ความสำคัญและส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อสังเกตต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับไปใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อขยายผลในภาพรวมต่อไป

2.2.2 สำหรับประเด็นจากการพิจารณาตามรายงานผลการพิจารณาศึกษาแล้วพบว่าเป็นประเด็นที่มีการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง ได้มีการพิจารณาจากเอกสารของหน่วยงานเพิ่มเติม และสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

(1) การกำหนดให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีความเห็นเห็นว่า เนื่องจากในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีมติเห็นชอบให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลักร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักตามมาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ จึงควรถือเป็นหลักในการดำเนินการต่อไป

(2) การออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อาทิ การออกกฎหมายสะอาด ตลอดจนกฎหมายเพื่อให้อำนาจหน้าที่กรมอุตุนิยมวิทยา นั้น ที่ประชุมเห็นว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตุนิยมวิทยา เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวโดยตรง จึงควรรับความเห็นในประเด็นดังกล่าวไปผลักดันและขยายผลให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

(3) ระบบการวัดค่า การพยากรณ์คุณภาพอากาศ และการแจ้งเตือนฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่ประชุมมีความเห็นว่า ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นหน่วยงานหลักที่กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย และมีการติดตามตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ตามวิธีตรวจวัดมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันได้มีความร่วมมือกับกรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงาน สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการวิจัยและพัฒนาการตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง และได้มีช่องทางแจ้งเตือน

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ โดยมีการรายงานข้อมูลแบบตอบสนองทันที (Real-time) และสรุปรายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในช่วงวิกฤต เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบสถานการณ์ และนำไปใช้ประโยชน์หรือสื่อสารข้อมูลต่อไป

(4) กรณีความเห็นให้มีการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แทนการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ที่ประชุมเห็นว่าการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีขั้นตอน กระบวนการที่ใช้ระยะเวลามาก เนื่องจากต้องมีข้อมูลประกอบเหตุผลในการประกาศที่ชัดเจน และเห็นว่าการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สามารถดำเนินการได้เร็วกว่าเนื่องจากเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งกรมอนามัยได้จัดทำรายละเอียดออกเป็นคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่องการควบคุมป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นคำแนะนำต่อส่วนราชการท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(5) การส่งเสริมอาชีพในชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นผู้ผลิตหน้ากากอนามัยในราคาที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ที่ประชุมมีความเห็นว่าหน้ากากอนามัยที่ใช้สำหรับการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในทางเทคนิคอาจมีขั้นตอนการผลิตที่ยากกว่าการผลิตหน้ากากผ้า รวมถึงยังต้องพิจารณาประเด็นด้านต้นทุนการผลิตด้วย โดยการผลักดันในประเด็นดังกล่าวต่อไปในอนาคต หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม ต้องร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในส่วนของการมาตรฐานการผลิต การเสริมสร้างทักษะ การควบคุมราคา การส่งเสริมด้านการตลาด รวมถึงอาจพัฒนาระบบข้อมูลให้ประชาชนสามารถสืบค้นสถานที่จำหน่ายได้ง่าย

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จัดทำรายละเอียดของความเห็นข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อรายงานผลการพิจารณาศึกษา “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สรุปผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}”
ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
ประเด็นที่ 1 การเสนอแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}		
1	ภาครัฐควรกำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทั้งในภาคนโยบาย (การกำหนดแผนระยะสั้น แผนระยะกลาง และแผนระยะยาว) และภาคปฏิบัติ	กระทรวงมหาดไทย ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีมติเห็นชอบให้การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกลไกหลักร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง” ซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักตามมาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ จึงควรถือเป็นหลักในการดำเนินการต่อไป กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคมมีการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในภาคการคมนาคม มีมาตรการในการดำเนินการ 3 ระยะ ได้แก่ 1) มาตรการระยะสั้น ในช่วงปี 2563-2564 แบ่งเป็น 4 มาตรการหลัก ได้แก่ (1) การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ และตรวจสภาพรถยนต์หน่วยงานสังกัดกระทรวงคมนาคมเป็นประจำ (2) ปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง เปลี่ยนน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น B20 มาใช้ในรถและเรือโดยสารสาธารณะ (3) แก้ไขปัญหาการติดหน้าด่านทางด่วน (4) ลดฝุ่นโดยปล่อยฝอยละอองน้ำตามจุดต่าง ๆ ที่มีการจราจรหนาแน่น 2) มาตรการระยะกลาง ในช่วงปี 2565-2569 มี 5 มาตรการหลัก ได้แก่ (1) เร่งส่งเสริมการขนส่งสาธารณะ (2) การปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ใช้พลังงานสะอาดในการคมนาคมขนส่งของกระทรวงคมนาคมเอง (3) ศึกษามาตรการทางภาษี (4) การศึกษาการจำกัดรถยนต์เก่า

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		(5) แนวความคิดในการบูรณาการสวัสดิการกับนโยบายเข้าด้วยกัน เช่น ลดค่าตัวให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ 3) มาตรการระยะยาว ในช่วงปี 2570-2575 มี 3 มาตรการหลัก ได้แก่ (1) การบังคับใช้มาตรการทางภาษี (2) การจัดการความต้องการการเดินทาง และห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้าในเขตเมือง โดยจะต้องมีการศึกษามาตรการระยะกลางที่ผ่านมาก่อน (3) การจำกัดการใช้เครื่องยนต์ดีเซลในเขตเมือง เปลี่ยนเครื่องยนต์ทั้งหมดให้เป็น Electric Vehicle และใช้พลังงานสะอาดอื่นๆ ในส่วนภาคคมนาคมที่เป็นการขนส่งสาธารณะ กรุงเทพมหานคร - กรุงเทพมหานครได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และได้มีการกำหนดขึ้นปฏิบัติการช่วงปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ทันที่ตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ดังนี้ 1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองใน 3 ระดับ (ระดับที่ 1 มีค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ไม่เกิน 50 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ระดับที่ 2 มีค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ระหว่าง 51-75 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ระดับที่ 3 มีค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ระหว่าง 76-100 ไมโครกรัม/ลบ.ม.) สำหรับกรุงเทพมหานครได้จัดทำมาตรการสำหรับใช้เป็นแนวทางให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการดำเนินการตามสถานการณ์ฝุ่นละอองใน 3 ระดับ โดยให้ความสำคัญในการจัดการปัญหาฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดและการลดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน ได้แก่ (1) ควบคุมยานพาหนะ (2) ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม/สถานประกอบการ (3) ควบคุมการก่อสร้าง (4) ควบคุมการเผาในที่โล่ง (5) โรงเรียน (6) การแจกหน้ากากอนามัย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ได้จัดทำแผนการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเดือนธันวาคม – เมษายน เป็นภารกิจ/กิจกรรมตามระดับความเข้มข้นของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		2) สำหรับมาตรการในระยะยาว จะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดัน ดังนี้ (1) ปรับปรุงมาตรฐานการระบายไอเสียรถยนต์และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง (2) พัฒนาโครงข่ายการให้บริการขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงทุกระบบ โดยจะมีระบบขนส่งมวลชน 510 กิโลเมตร ภายในปี 2572 (3) รณรงค์ส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ/เพิ่มทางเลือกการเดินทางแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล (4) จัดหาพื้นที่จอดแล้วจร เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ และ (5) เพิ่มพื้นที่สีเขียว กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียว 6.9 ตารางเมตรต่อคน มีสวนสาธารณะ 39 แห่ง
2	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจนำแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองมาปรับใช้เป็นแนวทางหรือแผนการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
3	สถานที่พักพิงชั่วคราวที่จัดเตรียมขึ้นตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ควรเป็นสถานที่ที่ผู้ประสบภัยสามารถเข้าพักได้ในทันที โดยจะต้องมีความสะอาด สะอาด และปลอดภัย รวมทั้งมีอุปกรณ์ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่มีประสิทธิภาพ	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
4	ภาครัฐควรมีหน่วยงานหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทั้งในด้านการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการแจ้งเตือน และการให้ความช่วยเหลือ โดยอาจดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ใน 2 แนวทางคือ (1) การออกกฎหมายอากาศสะอาด (Clean Air Act) และ (2) ให้นำที่และอำนาจแก่คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หรือจัดตั้งสำนักงานปกป้องสภาพอากาศแห่งชาติ (National Air Protection Agency: NAPA) เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินป้องกันและการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> - ปัจจุบันมีหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายต่าง ๆ ได้ยกร่างกฎหมายอากาศสะอาด ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมควบคุมมลพิษได้มีการพิจารณา และให้ความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
5	ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลสุขภาพประชาชนผู้ประกอบอาชีพกลางแจ้งจากสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} เช่น มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ตำรวจจราจร และคนงานก่อสร้าง เป็นต้น	<u>กรุงเทพมหานคร</u> - ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และคำแนะนำวิธีป้องกันตนเองจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้แก่ประชาชน โดยออกหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำแก่ประชาชนในการป้องกันตนเองจากฝุ่นละออง PM_{2.5} รวมทั้งการให้บริการตรวจประเมินผลกระทบทางสุขภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเด็กเล็ก กลุ่มผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ และผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ โรคหัวใจและหลอดเลือด อีกทั้งมีการแจกหน้ากากป้องกันฝุ่นละออง และแผ่นพับให้ความรู้กับประชาชน
6	กรมอนามัยควรใช้ดัชนีสุขภาพอันเนื่องมาจากคุณภาพอากาศ (Air Quality Health Index: AQHI) เพื่อแจ้งเตือนคุณภาพอากาศต่อประชาชน และควรกำหนดวิธีปฏิบัติตนในสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการป้องกันตนเองจากสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาค่าคุณภาพอากาศ (AQHI)
7	กรมอนามัยควรกำหนดมาตรฐานของเครื่องฟอกอากาศและห้องปลอดเชื้อ (Clean room)	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - ขอปรับเปลี่ยนข้อความ เป็น “กรมอนามัยออกแนวทางในเชิงวิชาการในการเลือกใช้เครื่องฟอกอากาศและจัดทำห้องปลอดฝุ่น โดยมีตัวอย่างจากการทำศึกษาวิจัยเรื่องห้องปลอดฝุ่นมาแล้ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบ้านเรือนและอาคารสาธารณะได้” สำหรับในส่วนของมาตรฐานเครื่องฟอกอากาศทราบว่า สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้ดำเนินการแล้วเช่นเดียวกัน
8	ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจในการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโรงงานจำพวกที่ 1 และจำพวกที่ 2 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จะมีแนวทางอย่างไรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการโรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u> กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) มีแผนการดำเนินการถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำปรึกษาในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1) กรอ. ได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2563 ประมาณ 300,000 บาท ในการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการกำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ 1 และจำพวกที่ 2 ในเรื่องการรับแจ้งโรงงานจำพวกที่ 2 การตรวจโรงงาน การกำกับดูแลโรงงาน

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		ในด้านมลพิษน้ำ มลพิษอากาศ และขยะอุตสาหกรรม โดยกำหนดจัดการฝึกอบรมในเดือน สิงหาคม 2563 2) สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรอ. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 6 ล้านบาท ในการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเทศบาล รวมถึงเมืองพัทยา เกี่ยวกับการ กำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ 1 และจำพวกที่ 2 ในเรื่องการรับแจ้งโรงงานจำพวกที่ 2 การตรวจโรงงาน การกำกับดูแลโรงงานในด้านมลพิษน้ำ มลพิษอากาศ และขยะอุตสาหกรรม โดยกำหนดจัดการฝึกอบรมในช่วงเดือนตุลาคม 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564 3) เพื่อให้เป็นการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ กรอ. ได้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับ PM_{2.5} ในหัวข้อการกำกับดูแลโรงงานในด้านมลพิษอากาศ พร้อมกันนี้จะมอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ให้คำแนะนำปรึกษากับเทศบาลในแต่ละพื้นที่ <u>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</u> - ขอเสนอแนะว่า ประเภทโรงงานที่โอนมาจำพวกที่ 1 และจำพวกที่ 2 อาจจะทำให้ทางกระทรวงอุตสาหกรรมช่วยตรวจสอบโดยเน้นโรงงานที่เกิดฝุ่น เพื่อกำหนดเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าควรไปซบเคลื่อนเฉพาะโรงงานที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} <u>กรุงเทพมหานคร</u> - การจัดการมลพิษ PM_{2.5} จากโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีสำนักอนามัย สำนักงานเขต เป็นหน่วยรับผิดชอบ ซึ่งมีการประสานการปฏิบัติกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ตามที่ได้ถ่ายโอนภารกิจให้กรุงเทพมหานครแล้ว
9	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} สำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะ	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - เมื่อค่าฝุ่นละอองสูงขึ้น จะให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เคาะประตูบ้าน เพื่อแจ้งเตือนภัย โดย อสม. 1 คน ดูแล 10 หลังคาเรือน เน้นบ้านที่มีคนกลุ่มเสี่ยงเช่นผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง และกิจกรรมที่ดำเนินการล่าสุดคือ การจัดทำคลิปวิดีโอแนะนำให้อสม. นำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ เข้าไปจัดการในชุมชน และยังมี Facebook คนรักอนามัยใส่ใจ PM_{2.5}

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิชาการ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		ซึ่งจะบูรณาการข้อมูลกับกรมควบคุมมลพิษ และกรุงเทพมหานคร ในส่วนข้อมูลคุณภาพอากาศ และนำมาลงบนแผนที่เป็นรายเขต รายภาค โดยจะบอกค่าฝุ่นและแนวทางการปฏิบัติ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เช่นคนท้อง เด็ก หรือคนชรา เช่น ควรเลี่ยงการออกกำลังกายนอกบ้าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนทั้ง อสม. ในจังหวัด และกรุงเทพฯ <u>กรุงเทพมหานคร</u> - ได้จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และจัดเตรียมหน้ากากอนามัย ออกหน่วยบริการ สาธารณสุข และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พร้อมทั้งประสานกรมอนามัยเฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยง และแจ้งเตือนสถานการณ์ 2 ครั้งต่อวัน รวมถึงตั้งทีมปฏิบัติการ 7 ทีม เพื่อดูแลกลุ่มเสี่ยง
10	ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการ โดยให้อำนาจแก่สภาท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมดูแลกิจกรรมและกิจการต่าง ๆ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานตามข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
11	การจัดประชุมทางไกล (Video Conference) การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจาก PM_{2.5} แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสังเกตการณ์เพื่อนำข้อสั่งการ จากกระทรวงสาธารณสุขไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
12	ควรกำหนดให้โรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจอยู่ในโรคหรือกลุ่มอาการ ตามที่กรมควบคุมโรค กำหนดแนวทางการสอบสวนเหตุการณ์ ที่เกี่ยวเนื่องกับมลพิษอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไว้จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ 1) เสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ 2) ผู้ป่วยโรคหอบหืด (Asthma) โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic Obstructive Pulmonary Disease: COPD) และโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (Acute Coronary Disease: ACD) และ 3) ผู้ป่วยกลุ่มอาการ Allergy attack	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)</u> - กรมควบคุมโรคได้กำหนดให้โรคหรืออาการสำคัญที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เป็นโรคที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2562 จะต้องเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค ผ่านกลไกการแจ้งและการรายงานในกรณีผู้ซึ่งเป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยมีอาการที่เกี่ยวข้องกับ PM_{2.5} เนื่องจากว่าโรคนี้อุบัติในมาตรา 7 วรรค 1 ของพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2562 เพราะฉะนั้นต้องมีกลไกตั้งแต่ในเรื่องของการแจ้ง

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการศึกษา	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		การรายงานถ้าเกิดพบผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับ PM_{2.5} คือ โรคปอดชนิดอุดกั้นเรื้อรังร่วมกับการกำเริบแบบเฉียบพลัน หรือโรคหอบหืดที่ไม่ทราบสาเหตุ รวมถึงโรคหัวใจขาดเลือดแบบเฉียบพลันที่มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นในช่วงมี PM_{2.5} พอมีการแจ้งและรายงานเข้ามา จะมีการลงพื้นที่เสี่ยงสอบสวนโรคหาสาเหตุโดยทีมปฏิบัติการของจังหวัด ซึ่งเป็นทีมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2562
13	ควรกำหนดให้การตรวจสภาพรถจากสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) มีการตรวจวัดควันดำอย่างเข้มงวด	<u>กรมการขนส่งทางบก</u> - ปัจจุบันมีการกำหนดให้มีการตรวจรถที่มีอายุเกิน 7 ปี แต่กรณีที่มีรถที่มีอายุไม่ถึง 7 ปี จะเป็นการตรวจบริเวณริมถนน ในส่วนเรื่องของ ตรอ. ปัจจุบันมีการตรวจข้อมูลออนไลน์ และหากพบว่าเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง สามารถสั่งปิด ตรอ. ได้ทันที โดยจะมีมาตรการ ตั้งแต่ 7 วัน 15 วัน จนถึงถอนใบอนุญาต
14	ควรกำหนดให้โรงงานติดตั้งเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองในการแก้ไขปัญหา หากโรงงานมีค่าฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐาน	<u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u> 1) ได้ชี้แจงว่าการติดตั้งตรวจวัด PM_{2.5} ที่ปล่อง ยังไม่มีกฎหมายรองรับ และดำเนินการได้ยาก ต้องพิจารณาความเหมาะสมหลายด้าน เนื่องจากปล่องออกแบบมาไม่ได้รองรับการติดตั้งเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง ดังนั้น จึงขอแก้ไขข้อความที่ปรากฏในรายงานการศึกษาเป็น “ควรกำหนดให้โรงงานตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}...” เพราะปัจจุบันมีการตรวจทั้ง primary resource และ secondary resource ซึ่งในปีที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ตรวจ PM_{2.5} ในพื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 13-14 แห่ง ผลการตรวจไม่พบโรงงานที่มีค่า PM_{2.5} เกินเกณฑ์ 2) กระทรวงอุตสาหกรรม กำกับดูแลมลพิษทางอากาศโดยอิงจากค่าการระบายนมลพิษที่ปลายปล่อง ปัจจุบันมีการกำหนดค่ามาตรฐานการระบายนในพารามิเตอร์ TSP หรือฝุ่นละอองรวม (mg/m³) และมีการกำหนดค่ามาตรฐานการระบายนมลพิษจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงในพารามิเตอร์ NO_x และ SO₂ หากโรงงานมีค่าฝุ่นละอองที่ระบายนออกจากปล่องเกินเกณฑ์มาตรฐานจะมีการสั่งการตามมาตรา 37 ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนด และมาตรา 39 ให้หยุดประกอบกิจการโรงงาน หากไม่ปฏิบัติ

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		ตามคำสั่งมาตรา 37 ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่างๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือ หรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษ เพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ พ.ศ. 2544 (CEMs) เพื่อให้สามารถตรวจสอบ ติดตามปริมาณการปลดปล่อยมลพิษจากประเภทโรงงานอุตสาหกรรมที่เหมาะสม และครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งพารามิเตอร์ที่ใช้เฝ้าระวังค่าฝุ่นละอองที่ปลายปล่องโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 จะกำหนดให้โรงงานส่งข้อมูลในค่า TSP ไม่ใช่ค่า PM_{2.5} โดยค่า TSP สามารถสะท้อนถึงค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันยังไม่มีประเทศที่มีการกำหนดค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ที่ปลายปล่องโรงงาน นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมมีการเฝ้าระวังค่า PM_{2.5} ในบรรยากาศ ทั้งในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมและนอกนิคมอุตสาหกรรม โดยค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ในบรรยากาศจะอ้างอิงตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป กรุงเทพมหานคร - การควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ควบคุมสถานประกอบการในพื้นที่ไม่ให้ปล่อยมลพิษอากาศเกินค่ามาตรฐานกำหนด และประสานกรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดแผนและออกปฏิบัติงานตรวจโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยควันที่ปล่องระบาย
15	ควรส่งเสริมอาชีพในชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นผู้ผลิตหน้ากากอนามัย ในราคาที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - ได้ให้ข้อสังเกตว่า หน้ากากอนามัยสำหรับใช้ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} น่าจะมีเทคนิคที่ซับซ้อนกว่าหน้ากากผ้า และต้องพิจารณาในประเด็นด้านงบประมาณด้วย
16	กรมการขนส่งทางบก ควรมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนประชาชน เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ที่เกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ดีเซล เช่น การตั้งจุดบริการตรวจสภาพรถ เป็นต้น	กระทรวงอุตสาหกรรม - ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการเพื่อลดฝุ่นละออง PM_{2.5} ในรถยนต์ใช้แล้ว โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้หารือกับกรมการขนส่งทางบกให้ใช้มาตรการที่เข้มงวดเพื่อลดการเกิดฝุ่นละออง PM_{2.5} ในรถยนต์ใช้แล้ว เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 ได้ข้อสรุป ดังนี้

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการบริหารฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		1) กรรมการขนส่งทางบกมีมาตรฐานการตรวจวัดไอเสียจากท่อรถยนต์ โดยใช้เกณฑ์ในการตรวจที่กรมควบคุมมลพิษเป็นผู้กำหนด 2) มาตรฐานที่กรรมการขนส่งทางบกใช้สามารถสะท้อนถึงการลด PM_{2.5} ได้ 3) การปรับเกณฑ์ค่ามลพิษให้เข้มงวดขึ้น เป็นอำนาจของกรมควบคุมมลพิษ 4) กรรมการขนส่งทางบกยังไม่มียุทธศาสตร์ในการกำหนดอายุของเครื่องยนต์ หรือรถที่ใช้แล้ว โดยควรใช้ผลการตรวจสภาพรถและปริมาณสารมลพิษเป็นข้อกำหนดในการไม่ต่อทะเบียนให้รถยนต์เก่า 5) กรรมการขนส่งทางบก รับเรื่องการพัฒนาสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้นไปพิจารณา <u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - มีการดำเนินโครงการ “กระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่าย ร่วมใจ ตรวจสภาพรถยนต์ รณรงค์ลดปริมาณฝุ่น PM_{2.5}” ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสมาคมเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และกรรมการขนส่งทางบก ในการตรวจควันดำรถราชการตามนโยบายรัฐบาล เพื่อรณรงค์ลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} จากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข <u>กรุงเทพมหานคร</u> - ได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องยนต์ไม่ให้เกิดควันดำ ดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้พร้อมใช้งาน ตรวจสภาพเครื่องยนต์ตามระยะทางหรือระยะเวลาที่กำหนด เพื่อไม่ให้ปล่อยมลพิษเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด กำชับพนักงานขับรถให้ดับเครื่องยนต์ทุกครั้งเมื่อไม่ปฏิบัติงาน ลดการใช้รถเครื่องยนต์ดีเซล ตรวจวัดมลพิษรถราชการทุก 6 เดือน กรณีพบมลพิษเกินมาตรฐานให้แก้ไขทันที พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลฝอยในถนนสายหลัก และถนนสายรองให้แล้วเสร็จก่อนเวลา 04.00 น. ของทุกวัน เพื่อลดการจราจรติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วน รวมทั้งการตรวจวัดควันดำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มข้น

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
17	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM _{2.5} ควรดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	<u>กรุงเทพมหานคร</u> - ได้เพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า อาคารสูง และอาคารขนาดใหญ่ที่ได้รับเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA อย่างเคร่งครัด และขอความร่วมมือให้ติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเพื่อป้องกันฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย ส่วนโครงการก่อสร้างที่ไม่ได้จัดทำรายงาน EIA ให้ปฏิบัติตามมาตรการลดฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง เช่น กวดขันให้ผู้รับเหมานำทำความสะอาดล้อรถบรรทุกหรือรถอื่นๆ ก่อนออกจากสถานที่ก่อสร้าง การล้างทำความสะอาดพื้นที่ก่อสร้างทุกวัน เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง รวมทั้งการควบคุมฝุ่นละอองจากกิจกรรมการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ รวมทั้งการรื้อถอนต่อเติมอาคาร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน
18	หน่วยงานภาครัฐควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากอนามัย เครื่องกรองฝุ่น เป็นต้น ในราคาที่ไม่แพง	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - มีความเห็นว่า ควรให้กระทรวงพาณิชย์จัดหา ควบคุมราคาให้เหมาะสมและกระจายให้ร้านค้าต่างๆ ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงอาจพัฒนาระบบข้อมูลที่ให้ประชาชนสามารถสืบค้นสถานที่จำหน่ายได้ <u>องค์การเภสัชกรรม</u> - กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายให้องค์การเภสัชกรรมจัดตั้งโรงงานผลิตหน้ากากเอง ซึ่งองค์การเภสัชกรรม ได้มีการเตรียมพื้นที่และติดตั้งเครื่องจักรที่โรงงานธัญบุรี ปทุมธานี แล้วคาดว่าจะผลิตหน้ากากได้ภายในเดือนพฤศจิกายน 2563
19	หน่วยงานภาครัฐหรือมหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หน้ากากอนามัยและผลการทดสอบหน้ากากอนามัยแบบอนามัยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาที่ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับหน้ากากอนามัย เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตตอตะโก มีการศึกษาทดสอบประสิทธิภาพหน้ากากผ้า และอยู่ระหว่างการพัฒนามาตรฐานหน้ากากร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ
20	ภาครัฐควรมอบอำนาจ สนับสนุนงบประมาณ และบุคลากร เพื่อให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับเรื่องของสถานีตรวจวัดสภาพอากาศ รวมทั้งการแจ้งเตือนภัยให้แก่ประชาชนได้	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
21	ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายหรือแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของการกำหนดระดับค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ตลอดจนมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เช่น หากค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีระดับเกินค่ามาตรฐานหรืออยู่ในภาวะวิกฤต ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสั่งปิดโรงเรียน หรือสั่งปิดสถานที่ก่อสร้างหรือสั่งห้ามไม่ให้รถบรรทุกเข้ามาในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อลดปริมาณกิจกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดในการก่อมลพิษทางอากาศ เป็นต้น	<u>กรุงเทพมหานคร</u> 1) การควบคุมยานพาหนะ ได้ประสานและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินโครงการเพื่อควบคุมมลพิษทางอากาศที่แหล่งกำเนิด โดยตั้งจุดตรวจจับรถยนต์ คิววันดำริมเส้นทางจราจรร่วมกับกองบังคับการตำรวจจราจร กรมการขนส่งทางบก และกรมควบคุมมลพิษ รวมทั้งการตรวจวัดควันดำรถสองแถว และรถราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์แนะนำการบำรุงรักษาเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษ และการรณรงค์ไม่ขับช่วยดับเครื่อง รวมถึงประสานกองบัญชาการตำรวจนครบาลพิจารณาออกคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่ตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไปใช้น้ำมันเชื้อเพลิงดีเซลทุกคัน เข้าพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานครในช่วงวิกฤตฝุ่นละออง เป็นต้น 2) การควบคุมการก่อสร้างทุกประเภท โดยกำกับดูแลพื้นที่ก่อสร้างในพื้นที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง มาตรการเชิงรุกในการแจ้งเตือนให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตนำส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมถึงงดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองหรือหยุดการก่อสร้างในช่วงวิกฤตฝุ่นละออง และประสานการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยให้กำกับผู้รับเหมาหรือผู้รับสัมปทานก่อสร้างปฏิบัติตามมาตรการ EIA 3) ประสานการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) และกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) เพื่อแก้ไขการจราจรติดขัดตามแนวการก่อสร้างรถไฟฟ้า เช่น ขนย้ายกองดิน เศษหิน เศษปูนทรายออกจากพื้นที่ก่อสร้างในทันที เร่งแก้ไขผิวจราจรให้เรียบร้อยและเร่งคืนผิวจราจรโดยเร็ว จัดระเบียบรถบรรทุกในพื้นที่ ปรับผิวจราจรให้เป็นช่องจราจรชั่วคราวเพิ่มขึ้น เป็นต้น คาดว่ามาตรการข้างต้น จะสามารถบรรเทาปัญหาการจราจรได้ถึงร้อยละ 30 รวมทั้งขอความร่วมมือผู้ประกอบการก่อสร้างในพื้นที่กรุงเทพมหานคร บริษัทกรุงเทพธนาคม จำกัด และการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย หยุดการก่อสร้างเพื่อลดวิกฤตฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยขอให้หยุดการก่อสร้าง ระหว่างวันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งผู้ประกอบการและหน่วยงานดังกล่าวให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการศึกษา	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		4) การลดผลกระทบ มีมาตรการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก ใน 3 กรณี ได้แก่ - กรณีมี $PM_{2.5}$ 40-50 มคก./ลบ.ม. จะให้เด็กเล็กงดกิจกรรมกลางแจ้ง ประชาสัมพันธ์ให้สวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กและส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก - กรณีมี $PM_{2.5}$ 51-69 มคก./ลบ.ม. งดกิจกรรมกลางแจ้งและสวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก รวมถึงจัดให้มี Safe Zone เป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียน - กรณีมี $PM_{2.5}$ 70-75 มคก./ลบ.ม. ใช้ชุดยพินิจปิดการเรียนการสอนตามอำนาจโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครั้งละไม่เกิน 3 วัน และผู้อำนวยการเขต ครั้งละไม่เกิน 7 วัน 5) ในห้างที่ผ่านมา มีการประกาศหยุดเรียนโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร 437 แห่ง เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 เนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่าในระดับ 3 (76 – 100 มคก./ลบ.ม.) ต่อเนื่องติดต่อกัน 3 วัน และคาดการณ์แล้วพบว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ได้มีประกาศให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครในหน่วยงานที่อยู่ภายในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (เสาชิงช้า) และศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (ดินแดง) รวมถึงบริเวณโดยรอบ 19 หน่วยงาน เปลี่ยนแปลงเวลาปฏิบัติราชการ โดยให้ปฏิบัติงานเวลา 10.00-18.00 น. ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2563 เป็นต้นไป เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วน ซึ่งได้ยกเลิกประกาศดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 เนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 6) มีการดำเนินการล้างและดูดฝุ่นถนน รวมทั้งขอความร่วมมือผู้ประกอบการและเจ้าของอาคารสูงฉีดพ่นละอองน้ำลดฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง กรมการขนส่งทางบก - รถใหญ่มีการกำหนดเกณฑ์ควันท้ายที่ประมาณ 45 เปอร์เซ็นต์ รถคันใดมีค่าเกินจะออกไปสั่งแล้วปรับ ในส่วนของรถที่มีเกณฑ์อยู่ระหว่าง 30-45 เปอร์เซ็นต์ จะออกหนังสือแจ้งเตือนว่ารถมีแนวโน้มจะถึงเกณฑ์ควันท้ายให้เจ้าของรถยนต์รับทราบและให้ไปดำเนินการแก้ไข แต่ในส่วนรถเล็ก ได้บูรณาการกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานปฏิบัติใน

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		การจับกุม ในส่วนของกรมการขนส่งทางบกมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนดูแลรถยนต์ เพื่อไม่ให้เกิดควันดำ โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการจับรถควันดำได้ หากพบรถ ควันดำให้ถ่ายภาพแล้วส่งไปที่เบอร์ 1584 จะมีค่าส่วนแบ่งค่าปรับ 50 เปอร์เซ็นต์หลังจาก ได้จ่ายเข้าภาครัฐแล้ว
22	ในการออกประกาศกำหนดพื้นที่ ควบคุมเหตุรำคาญที่เกิดจากฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM_{2.5} หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดแนวทางหรือ ข้อปฏิบัติหรือการสั่งการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> 1) มีการจัดทำคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง การควบคุมป้องกัน ผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง พ.ศ. 2562 ซึ่งจะมีคำแนะนำทั้งในเรื่องของการเผา ต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบในการปฏิบัติงานได้ 2) มีการชี้แจงแนวทางการใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการดำเนินงานเพื่อควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง การควบคุมเหตุรำคาญจากฝุ่นละออง และ การประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง เพื่อนำไปปฏิบัติ ผ่านทางหนังสือราชการและเป็นข้อสั่งการจากคณะกรรมการสาธารณสุขไปสู่สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เสี่ยงทุกแห่ง <u>กรุงเทพมหานคร</u> - ได้ดำเนินการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2560 เพื่อควบคุมรถยนต์ดีเซลที่มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน การเผา ในที่โล่ง และกิจกรรมการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อปัญหามลพิษ ทางอากาศ <u>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</u> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในการออกประกาศพื้นที่เหตุรำคาญ เช่น การประกาศจุดห้ามเผา มาตรา 25 (4) กล่าวว่า ถ้ามีการเผาในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งก่อให้เกิดฝุ่นและทำให้เกิดเหตุรำคาญ ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูก ดำเนินคดีตามกฎหมายโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 25
23	กรมอุตุนิยมวิทยาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่มีกฎหมายในระดับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรโดยตรง ภาครัฐจึงควรให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการสิทธิการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
24	การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} อาจจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์มากนัก เนื่องจากขอบเขตอำนาจของกฎหมายดังกล่าวมีค่อนข้างจำกัด หากบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจได้ผลที่เป็นรูปธรรมมากกว่า โดยเฉพาะการประกาศเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) การประกาศเขตควบคุมมลพิษ เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 59 ระบุว่า "ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีปัญหามลพิษ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้" ดังนั้นการประกาศเขตควบคุมมลพิษค่อนข้างจะใช้ระยะเวลาพอสมควร เนื่องจากต้องมีขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานและข้อมูลที่ชัดเจน 2) การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญจะสามารถดำเนินการได้เร็วกว่าเนื่องจากเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
25	คณะกรรมการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) 6 ด้าน ในส่วนของคณะกรรมการปฏิบัติการข่าวสารด้านเศรษฐกิจ ไม่มีโฆษกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในคณะกรรมการด้วย	<u>กรมประชาสัมพันธ์</u> - คณะกรรมการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) 6 ด้าน เป็นการขับเคลื่อนของกรมประชาสัมพันธ์ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันคณะกรรมการดังกล่าวได้ปรับสภาพไปแล้ว โดยในส่วนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมควบคุมมลพิษจะมีการปรับระบบการสื่อสารเรื่องฝุ่นละอองขึ้น โดยจะนำแนวทางที่ได้เข้าคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในวันที่ 23 กันยายน 2563 โดยจะเสนอ 3 มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่ 1 จะเป็นการปรับระบบบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร คือ มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลลักษณะเดียวกับ ศบค. ที่มีการแต่งตั้งโฆษกเพื่อทำหน้าที่ชี้แจงข้อมูล และเป็นผู้จัดการด้านข้อมูลให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ด้วย มาตรการที่ 2 เรื่องของการรณรงค์จัดทำคำประพันธ์ที่เน้นเรื่องของแหล่งกำเนิดมลพิษ และมาตรการที่ 3 เรื่องของการสื่อสารผ่านทางเครือข่าย

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
26	กรมประชาสัมพันธ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเพิ่มข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องสถานการณ์คุณภาพอากาศ และการปฏิบัติตนเมื่อต้องรับมือกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการด้านมลภาวะทางอากาศ ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2563 โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญในมิติด้านสังคม ในเรื่องการรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วม และได้มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนประชาสัมพันธ์และสร้างสร้างการรับรู้ เรื่องฝุ่นละออง PM_{2.5} และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในครั้งต่อไป 2) กรมประชาสัมพันธ์ ร่วมกับ กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือและกำหนดแนวทางและแผนด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} และจะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในวันที่ 23 กันยายน 2563 ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะให้การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง <u>กรุงเทพมหานคร</u> - มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศ และเพิ่มความถี่ในการประชาสัมพันธ์ และรายงานให้ประชาชนทราบตามแผนทุกวันทางเว็บไซต์ www.bangkokairquality.com และ www.prbangkok.com และพัฒนาช่องทางสื่อสารเพิ่มเติมในรูปแบบแอปพลิเคชัน AirBKK
27	การไม่ยกเลิกประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ก่อให้เกิดปัญหาการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
28	ควรมีการบูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันเกี่ยวกับการชิงเผาในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนืออย่างเป็นระบบ	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการในการรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ (Standard Operating Procedure for Northern Haze Response) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในการรับมือสถานการณ์หมอกควันอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยได้มีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐในแต่ละระดับของฝุ่นละออง PM_{2.5}

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิชาการ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		2) การแก้ไขปัญหานั้นจากปี 2560 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ตามแนวทาง " 4 มาตรการเชิงพื้นที่ 5 มาตรการบริหารจัดการ" ประกอบด้วย 4 พื้นที่หลัก ได้แก่ พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนและพื้นที่เขตเมือง และพื้นที่ริมทาง 5 มาตรการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ มาตรการสร้างความตระหนัก มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง มาตรการจิตอาสาประชารัฐ และการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานระดับกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ สำหรับการจัดการเชื้อเพลิงจังหวัดกำหนดแผนจัดการเชื้อเพลิง โดยพิจารณาจากปริมาณเชื้อเพลิงสะสม ช่วงเวลาการจัดการเชื้อเพลิงและแนวทางที่เหมาะสม 3) มีการเผยแพร่ข้อมูลและสร้างการรับรู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการลงพื้นที่เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง <u>สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ</u> - การชิงเผาในภาคป่าไม้ เป็นการดำเนินการเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ก่อนถึงฤดูแล้ง แต่ประเด็นปัญหาฝุ่นละอองที่ห้วงที่ผ่านมา เกิดจากการชิงเผาในส่วนที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ติดกับป่า ทำการเผาโดยไม่มีการควบคุมจนเกิดลูกกลมเข้าพื้นที่ป่า ซึ่งหากสามารถควบคุมการเผาในภาคประชาชนลงได้จะช่วยทำให้ลดผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ควรกำหนดช่วงเวลาในการชิงเผาให้ชัดเจน โดยจะต้องเป็นช่วงเวลาที่มีอากาศเปิด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์สภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่มีความแม่นยำด้วย
29	ควรกำหนดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการเผาไร่อ้อย ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	<u>กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)</u> กระทรวงอุตสาหกรรม มีมาตรการควบคุมการเผาอ้อย ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) มาตรการทางนโยบาย โดยมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ปี 2563-2564 ให้มีอ้อยไฟไหม้ได้ไม่เกินร้อยละ 20 2) มาตรการด้านกฎหมาย ใช้ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการตัดและส่งอ้อยให้แก่โรงงานฯ หักเงินค่าอ้อยไฟไหม้ ต้นละ 30 บาท จ่ายคืนให้แก่อ้อยสด ทุกต้นอ้อยต่อเฉลี่ยทั่วประเทศ

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการบริหารฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		3) มาตรการด้านการสนับสนุน/ส่งเสริม โดยมีโครงการส่งเสริมสินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การจัดซื้อรถตัดอ้อย รถคีบอ้อย รถแทรกเตอร์ รถบรรทุกอ้อย เครื่องจักรกลการเกษตรอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการตัดอ้อยสด และลดอ้อยไฟไหม้ 4) มาตรการจูงใจและแนวทางการให้ความช่วยเหลือ โดยการสร้างความต่างของราคาอ้อยสดและอ้อยไฟไหม้ ได้แก่ การหักค่าอ้อยไฟไหม้ 30 บาท/ตันอ้อย (80:20=7.50 บาทต่อตัน) การสนับสนุน/ช่วยการตัดอ้อยสด 50 บาทต่อตัน รวมทั้งมีการช่วยเหลือด้านการผลิตฯ ให้ “เฉพาะอ้อยสด” เท่านั้น 100 บาทต่อตัน ความต่างของราคาอ้อยสดและอ้อยไฟไหม้ จะอยู่ที่ (1+2+3=157.50 บาทต่อตัน) 5) มาตรการด้านการส่งเสริม โดยส่งเสริมให้เกิดการรับซื้ออ้อยไปใช้เป็นเชื้อเพลิง จำนวนกว่า 10 โรงงาน 6) มาตรการด้านความร่วมมือ เพื่อผลักดันในพื้นที่ลดการเผา นำเศษวัสดุเกษตรเหลือทิ้งไปทำประโยชน์ (1) แนวทางความร่วมมือ - ด้านวัตถุดิบ โดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.อก.) สนับสนุนวัตถุดิบสำหรับการอัดไบอ้อย/รวบรวมกลุ่มเข้าร่วมหรือสนับสนุนเกษตรกรที่เข้าร่วม เช่น การปล่อยกุ้ตอกเบี้ยต่ำ - ด้านเครื่องจักร มีการสนับสนุนเครื่องจักร เช่น Model การให้เช่าเครื่องต่อพ่วงร่วมมือกับ ธกส. และคูโบต้า หรือเจ้าของเทคโนโลยีการเก็บ คูโบต้าช่วยเหลือเรื่องเทคโนโลยี รวมทั้งบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับซื้อในราคาที่ตกลงกันในแต่ละพื้นที่ที่หน้าโรงงานหรือ Hub ที่เตรียมไว้ (2) การจัดทำ MOU ระหว่าง SCG กับ สอน.อก. โดยมีการปรึกษาแนวทางเรื่อง MOU เป้าหมายลงนามภายในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนมีนาคม 2563 (3) ผู้สนับสนุน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ดอกเบี้ยสีเขียว

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		คูโบต้า SCG นายกสมาคมไร้อ้อย และ สอน.อก. (4) แนวทางการทำงาน มีการประชาสัมพันธ์โครงการกับทางเกษตรกร นำเกษตรกรเข้า Platform เพื่อทำเรื่องการจ่ายเงินผ่านทาง ธกส. คัดเลือกบุคคลในพื้นที่ที่สามารถทำการเรียกเก็บใบบ่อ้อยได้ 7) การดำเนินงานเพิ่มเติม (1) อก. ร่วมดำเนินการและจัดทำ MOU กับ SCG ส่งเสริมการใช้ใบและยอดอ้อยเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตปูนซีเมนต์ ทดแทนการใช้ถ่านหินลดการปล่อยมลพิษ และ PM_{2.5} โดยจะสามารถเริ่มการรับซื้อได้ในฤดูการผลิตปี 2563/2564 (2) อก. ทหารือกับกระทรวงพลังงาน เพื่อพิจารณาแนวทางเพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจากการใช้เชื้อเพลิงจากกากอ้อย ใบบ่อ้อยและยอดอ้อยดังกล่าว <u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u> - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการส่งเจ้าหน้าที่ไปให้ข้อเสนอแนะกับเกษตรกร โรงงานเรื่องการปรับปรุงแปลงปลูกอ้อยเพื่อให้รถตัดอ้อยสามารถเข้าปฏิบัติงานได้ ซึ่งคาดว่าจะสามารถปรับปรุงแปลงได้ และจะสามารถลดการเผาอ้อยลงได้
30	กรมควบคุมมลพิษควรมีข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพตามลักษณะพื้นที่ของแต่ละจังหวัด	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
31	กรมควบคุมมลพิษควรมีการชี้แจงให้ชัดเจนว่าอุปกรณ์ตรวจวัดปริมาณฝุ่นประเภทใดที่มีค่าเป็นมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเป็นเอกภาพของข้อมูล	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ในบรรยากาศโดยทั่วไป โดยใช้วิธีตรวจวัดมาตรฐาน FRM ตามที่ USEPA กำหนด หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา 2) การตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ที่จะเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย ต้องตรวจวัดโดยใช้วิธีมาตรฐานตามที่ประกาศไว้ 3) กรมควบคุมมลพิษมีแผนการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมทุกจังหวัดแล้ว เพื่อขยายเครือข่ายการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
32	กลไกการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM) มีประโยชน์ต่อการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก PM _{2.5} ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในกลไกดังกล่าว	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
33	ควรมีมาตรการสนับสนุนทางเศรษฐกิจแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกำหนดเขตควบคุมห้ามเผาเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
34	การแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก PM _{2.5} ควรดำเนินการในระยะยาว เนื่องจากข้อจำกัดด้านอำนาจหน้าที่และงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> - แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นแผนระหว่างปี 2562 - 2567 โดยแบ่งเป็นแผนในช่วงวิกฤต แผนระยะสั้น (2562 - 2564) และแผนระยะยาว (2565 - 2567) ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษฯ ได้ <u>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</u> - วช. ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมมือกับกรมควบคุมมลพิษ ศึกษาแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อหาสัดส่วนการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน จากแหล่งกำเนิดหลักในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล นำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมปัญหามลพิษอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก 2.5 ไมครอน ให้เกิดประสิทธิผลต่อไป รวมทั้งศึกษาผลกระทบเชิงสุขภาพ คุณภาพชีวิต และเศรษฐศาสตร์ สาธารณสุขของฝุ่นมลพิษขนาดเล็กในกรุงเทพมหานคร เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของมลภาวะทางอากาศภายในและภายนอกอาคารที่มีต่อคุณภาพชีวิตประชากรกลุ่มเสี่ยง รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
35	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสื่อสารความเสี่ยงเรื่องการชิงเผาในช่วงวิกฤตให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจ	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
36	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นช่องทางการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
37	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ ควรกำหนดมาตรการในการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนมีวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เช่น จัดหาหน้ากากอนามัย และงดกิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
38	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติภาค และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเขต ที่กระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนภัยได้	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
39	สมาชิกใน Line Official ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีจำนวนมาก ดังนั้นช่องทางดังกล่าวสามารถเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา
40	หากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สามารถดำเนินการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นแนวทางและมาตรการการแจ้งเตือนภัยในอนาคตกรณีเกิดภัยพิบัติอื่น ๆ	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
41	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรทำข้อตกลงร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ เกี่ยวกับมาตรการในการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} กรณีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} เกินเกณฑ์มาตรฐาน	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> - กรมควบคุมมลพิษได้มีช่องทางในการแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ Air4Thai โดยมีการรายงานข้อมูลแบบ Real-time และสรุปรายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองผ่านเฟซบุ๊กกรมควบคุมมลพิษในช่วงวิกฤต รวมถึงเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบสถานการณ์และนำไปใช้ประโยชน์หรือสื่อสารข้อมูลต่อไป
42	มาตรการเชิงรุกในการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชน คือ การแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการส่งข้อความสั้น (SMS) โดยเชื่อมโยงกับค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} และเบอร์โทรศัพท์ในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ของแต่ละพื้นที่ มีปริมาณไม่เท่ากัน ดังนั้น หากเป็นการแจ้งเตือนภัยผ่านการส่งข้อความข้อความสั้น (SMS) แบบเดียวกันทั่วประเทศ อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนก	<u>สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ</u> - เห็นด้วยในการกำหนดมาตรการในการแจ้งเตือนร่วมกับกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขอเสนอให้มีหน่วยงานหลักในการแจ้งเตือนและการส่งข้อความแจ้งเตือนภัยให้กับประชาชน เนื่องจากที่ผ่านมาหลายหน่วยงานขอความร่วมมือในการแจ้งเตือนในเรื่องเดียวกันให้กับประชาชนผ่านมาทาง สำนักงาน กสทช. ซึ่งสำนักงานเห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งอาจจะทำให้เป็นการสร้างการรบกวนให้แก่ประชาชนและในส่วนของ การส่ง sms ในการแจ้งเตือนประชาชนยังมีข้อกำหนดต่างๆ ที่จะต้องหาหรือเพิ่มเติมกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติมต่อไปเนื่องจากที่ผ่านมาเป็นการขอความร่วมมือจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการดำเนินการในส่วนนี้ ซึ่งอาจจะใช้แนวทาง จากงานที่ผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกับทางกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในการใช้ sms แจ้งเตือนภัยพิบัติ
ประเด็นที่ 2 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ		
43	มาตรการเชิงนโยบายตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ในระยะสั้น (พ.ศ. 2562 – 2564) และระยะยาว (พ.ศ. 2565 – 2567) ยังไม่มีความชัดเจน	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
	<u>ข้อเสนอแนะ</u> การแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต้องมีรายละเอียด ขั้นตอน การดำเนินงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจนในการผลักดันให้ กทม. จังหวัดต่าง ๆ เป็นพื้นที่ปลอดฝุ่น โดยผลักดันในด้านต่าง ๆ อาทิ การปรับปรุงมาตรฐาน การระบายไอเสียรถยนต์ คุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง การพัฒนาโครงข่าย ขนส่งสาธารณะ การจูงใจให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ การเพิ่ม พื้นที่สีเขียว การควบคุมกำลังการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม การเผา ในพื้นที่ต่าง ๆ การขยายเครือข่ายการตรวจวัดคุณภาพอากาศ โดย กระทรวงการคลังควรสนับสนุนให้มีมาตรการจูงใจที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการก่อมลพิษ	
44	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักที่สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับ หน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ <u>ข้อเสนอแนะ</u> คณะกรรมการฯ เห็นว่าแม้จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือมีกฎหมายหลายฉบับที่ใช้แก้ไขปัญหา PM_{2.5} แต่ยังคงขาดหน่วยงานกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ จึงควรมีหน่วยงานที่คอยกำกับดูแลการ ปฏิบัติการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	<u>กระทรวงมหาดไทย</u> - ตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลักในมาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ มีหน้าที่ประสาน และสั่งการจังหวัดในการบริหารจัดการ สถานการณ์โดยมุ่งเน้นการจัดการ/ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในพื้นที่รับผิดชอบ และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาในช่วงสถานการณ์วิกฤต รวมถึงดำเนินการ แก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน โดยใช้ระบบบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกในการจัดการ การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ระดับจังหวัดมีผู้ว่าราชการ จังหวัด เป็นผู้อำนวยการสั่งการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงมหาดไทย การสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้ 1) ให้ดำเนินการตามแนวทางของนายกรัฐมนตรีและแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระ แห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ตลอดจนมาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการหน่วยงานในการป้องกันและ แก้ไขปัญหา โดยใช้กลไกระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามกฎหมายและแผนว่าด้วย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		2) ให้จังหวัดที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้า จำนวน 65 จังหวัด เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน ปี 2562 - 2563 ตามมาตรการ “4 พื้นที่ 5 มาตรการบริหารจัดการ” ประกอบด้วย (1) มาตรการเชิงพื้นที่ 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวน/ป่าอนุรักษ์ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน/เมือง และพื้นที่ริมทาง (2) มาตรการบริหารจัดการ 5 มาตรการ ได้แก่ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ การสร้างความตระหนัก การลดปริมาณเชื้อเพลิง การบังคับใช้กฎหมาย และทีมพระราชูฐ 3) ให้ประสานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ นำมาตรการตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ว่าด้วยการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นมาตรการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ได้แก่ (1) การควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ (2) การควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร/พื้นที่ป่า (3) การควบคุมและลดมลพิษจากการก่อสร้าง (4) การควบคุมและลดมลพิษจากอุตสาหกรรม และ (5) การควบคุมและลดมลพิษจากภาคครัวเรือน
45	ระบบการวัดค่าและการพยากรณ์คุณภาพอากาศของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ยังไม่ชัดเจนและไม่แม่นยำ <u>ข้อเสนอแนะ</u> เนื่องจากปัจจุบันข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศสามารถเข้าถึงได้จากหลายแหล่งข้อมูล ทำให้เกิดความสับสน ดังนั้น ภาครัฐโดยกรมควบคุมมลพิษจึงควรเป็นเจ้าของหลักในการทำวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์หรือดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวัด PM_{2.5} แบบอ่านผลทันที และต้องผสานข้อมูลที่หลากหลายให้เป็นระบบ	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.) และนักวิจัยจากสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ดำเนินการสร้างมาตรฐานเครื่องวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) แบบ Low Cost Sensors จากงานวิจัย โดยดำเนินการตรวจวัดเปรียบเทียบ เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน แบบ low cost sensors จากงานวิจัย และเครื่องวัดค่า ฝุ่นละออง PM_{2.5} ตามที่กฎหมายกำหนดของกรมควบคุมมลพิษ โดยที่กรมควบคุมมลพิษมีส่วนร่วมในการสนับสนุนสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของประเทศพัฒนาและผลิตเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} แบบ Low Cost Sensors ที่ให้ผลการตรวจวัดที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เหมาะสำหรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในเบื้องต้น

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		2) กรมควบคุมมลพิษได้พัฒนาระบบคาดการณ์ฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต โดยใช้แบบจำลอง WRF-CHEM คาดการณ์สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ล่วงหน้า 3 วันถัดไป และได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และเฟซบุ๊กกรมควบคุมมลพิษ <u>กรมอุตุนิยมวิทยา</u> 1) มีแผนการสนับสนุนข้อมูลพยากรณ์อากาศที่เป็นปัจจัยผลกระทบต่อ PM_{2.5} ซึ่งการรายงานแนวโน้มสภาพอากาศ ล่วงหน้า 5-10 วัน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผ่านทางเว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา (http://ozone.tmd.go.th/PM25.htm) สำหรับในภาวะที่ฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน ได้มีการติดตามอย่างใกล้ชิดและมีการรายงานเพิ่มเติมในข่าวอากาศ และช่องทางอื่นๆ 2) มีแผนงานติดตามและรายงานข้อมูลฝุ่นละอองรวมตลอดชั้นบรรยากาศ (AOT) และ/หรือ ค่าประมาณ PM_{2.5} จากข้อมูลดาวเทียม เพื่อการเพิ่มเติม/ทดแทนในพื้นที่ที่ไม่มีการตรวจวัด
46	ควรกำหนดมาตรฐานที่อ้างอิงจากข้อมูลเชิงสุขภาพ (AQHI : Air Quality Health Index) <u>ข้อเสนอแนะ</u> กระทรวงสาธารณสุขควรกำหนดมาตรฐานด้านสุขภาพของ PM_{2.5} เพื่อใช้ในการแจ้งเตือนประชาชนในการป้องกันสุขภาพตนเอง	<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - มีการจัดทำค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน โดยการจัดทำค่าเฝ้าระวังดังกล่าวได้ผ่านการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการจัดทำคู่มือแนวทางให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ หากกรณีเกิดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เกินมาตรฐาน เจ้าหน้าที่ในพื้นที่สามารถบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น/จังหวัด โดยใช้ตัวเลขและมาตรฐานแนวทางดังกล่าวไปอ้างอิงตลอดจนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสามารถแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ข้อมูลในการจัดตั้ง EOC ได้ ซึ่งมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการหลัก ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และท้องถิ่นในการดำเนินการ

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิชาการ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
47	มาตรการการจัดการลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (1) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการจับรถควันดำบนท้องถนน (2) เร่งรัดการใช้มาตรฐาน Euro 5-6 และทดแทนรถเก่าด้วยรถ Euro 5-6 (3) เร่งรัดให้รถเครื่องยนต์ดีเซลติดตั้งอุปกรณ์กำจัดควันดำ เช่น ระบบ Diesel Particulate Filter หรือ DPF (4) ส่งเสริมการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่ทั่วประเทศ โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุน (5) เข้มงวดการเผาในที่โล่งและการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (6) สร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (7) การประชาสัมพันธ์หรือการสื่อสารถึงอันตรายของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (8) ประชาสัมพันธ์การใส่หน้ากากอนามัยและเร่งการวิจัยและพัฒนาหน้ากากอนามัย (9) เร่งการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ปลอดฝุ่นหรือห้องปลอดฝุ่น (Safety Zone) (10) เร่งติดตั้งสถานีตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในบรรยากาศให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ	หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (1) <u>กระทรวงคมนาคม</u> - ปัจจุบันยังไม่มีวิธีอื่นนอกจากการตรวจวัดควันดำจากปลายท่อ และขอรับไปตรวจสอบว่าจะมีแนวทางอื่น/นวัตกรรมใหม่ๆ สามารถนำมาใช้ในการตรวจวัดควันดำหรือไม่ หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (2) <u>กระทรวงคมนาคม</u> - ในส่วนมาตรการการจูงใจ ในคราวประชุม EURO 5 - EURO 6 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ฝากให้กระทรวงอุตสาหกรรมคิดแพ็คเกจจูงใจซ่อมบำรุงรถที่มีควันดำลดค่าซ่อม ซึ่งปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรมรับผิดชอบ ทางกรมการขนส่งทางบกจะติดตามประสานว่าแพ็คเกจดังกล่าวจะดำเนินการอย่างไร คาดว่าจะออกในช่วงก่อนปีใหม่นี้ ส่วนในเรื่องตรวจจับข้างถนนนั้น ปัจจุบันประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการจับรถควันดำได้ ถ้าประชาชนเจอรถควันดำถ่ายรูปแล้วส่งไปที่เบอร์ 1584 ก็จะมีค่าส่วนแบ่งค่าปรับ 50 % หลังจากได้จ่ายเข้ารัฐแล้ว <u>กระทรวงพลังงาน</u> - กระทรวงพลังงาน ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมัน EURO 5 และ EURO 6 ซึ่งตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมัน EURO 5 ว่าน้ำมันที่ผลิตหลังวันที่ 1 มกราคม 2567 เป็นต้นไป ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำมัน EURO 5 ขณะนี้มีบางโรงกลั่นสามารถผลิตน้ำมัน EURO 5 ได้แล้ว และจำหน่ายในเขตกรุงเทพ และปริมณฑล นอกจากนี้กระทรวงพลังงานยังมีแนวทางส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน โดยเปลี่ยนให้น้ำมันดีเซล B10 เป็นน้ำมันฐาน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นมา และได้เปลี่ยนชื่อน้ำมันในสถานบริการน้ำมันทั่วประเทศจากน้ำมันดีเซล เป็นน้ำมันดีเซล B10 และจะเพิ่มการใช้ น้ำมันไบโอดีเซลทั้ง B7 และ B20 เพื่อให้เป็นทางเลือกด้วย

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (3) <u>กระทรวงคมนาคม</u> - กระทรวงคมนาคมโดยกรมการขนส่งทางบกจะเป็นผู้รับผิดชอบระเบียบรถตามมาตรฐาน EURO 5 และ EURO 6 สำหรับเรื่อง DPF มีข้อจำกัดทางเทคนิคพอสมควร เนื่องจากอุปกรณ์ดังกล่าวมีราคาค่อนข้างสูงประมาณ 2-3 แสนบาท/คัน ซึ่งจะเป็นไปได้ยากโดยสามารถใช้แนวทางการเข้มงวดตรวจชิ้นในการตรวจสอบสภาพรถทดแทนได้ หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (4) <u>กรุงเทพมหานคร</u> - ในพื้นที่กรุงเทพมหานครณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลหันมาเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดการจราจรติดขัดบนถนน และได้กำหนดมาตรการให้หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ร่วมกันลดการใช้พลังงานเพื่อลดมลพิษด้วยการส่งเสริมการใช้รถส่งเอกสารร่วมกัน (Car Pool) รวมถึงรณรงค์ให้ข้าราชการในสังกัดและประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว เปลี่ยนมาใช้รถสาธารณะ หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (5) <u>กรุงเทพมหานคร</u> - การควบคุมการเผาในที่โล่ง โดยได้จัดเจ้าหน้าที่รณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือไม่เผาขยะ และเผาในที่โล่ง ขอความร่วมมือ งดการจุดธูป เทียน และใช้เตาเผาศพปลอดมลพิษ และกวดขัน ตรวจสอบไม่ให้มีการเผาในที่โล่งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิด หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (6) และ (7) <u>กรมควบคุมมลพิษ</u> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมควบคุมมลพิษให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบสถานการณ์และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแอปพลิเคชัน เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก รวมถึงการลงพื้นที่ต่าง ๆ

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		<u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - มีระบบสอนออนไลน์ Mooc Anamai เพื่อให้ความรู้กับ อสม. ในหลักสูตร อสม. รู้ทัน ป้องกันฝุ่นจิ๋ว (PM_{2.5}) หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (9) <u>กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)</u> - มีการศึกษาวิจัยรูปแบบและจัดทำแนวทางการพัฒนาพื้นที่ปลอดฝุ่นและห้องปลอดฝุ่น เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการพัฒนาประกาศกรมอนามัย หน่วยงานให้ความเห็นข้อ (10) <u>กรมควบคุมมลพิษ</u> 1) กรมควบคุมมลพิษมีแผนการขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดเพื่อให้พื้นที่สามารถเฝ้าระวังสถานการณ์และกำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ แต่เนื่องจากการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศต้องใช้งบประมาณในการจัดหาค่อนข้างสูง ปัจจุบันจึงยังไม่สามารถติดตั้งได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จึงมีความร่วมมือกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) ซึ่ง GISTDA อยู่ระหว่างการทำโครงการใช้ภาพถ่ายดาวเทียมมาศึกษาค่าฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM_{2.5} เพื่อสนับสนุนข้อมูลในพื้นที่ที่ไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ เบื้องต้นจะใช้ดาวเทียม Himawari โดยจะรายงานข้อมูลทุกชั่วโมง อ้างอิงตามสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาและทดลองระบบ 2) กรมควบคุมมลพิษมีแผนการขยายเครือข่ายการตรวจวัดคุณภาพอากาศโดยให้ ครอบคลุมทุกจังหวัด และได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2563 ติดตั้ง สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศเพิ่มขึ้น 5 จังหวัด และขอรับการจัดสรรงบประมาณ ปี 2564 เพิ่มเติมอีก 4 จังหวัด กรุงเทพมหานคร

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		- ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศที่สามารถตรวจวันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} จำนวน 50 สถานี โดยในช่วงเกิดสถานการณ์บูรณาการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษในการแจ้งเตือนประชาชน และจัดทำข้อมูลแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงเวลา คือ 07.00 น. 12.00 น. 15.00 น. และ 19.00 น. รวมทั้งจะติดตั้งจุดตรวจค่าฝุ่นละอองในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 แห่ง โดยอยู่ระหว่างการจัดหาเครื่องมือโดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ ก่อนการเกิดวิกฤติการณ์ PM_{2.5} ครั้งต่อไป โดยจะผนวกข้อมูลดังกล่าวกับข้อมูลเพื่อแจ้งเตือนประชาชนบน website ของกรุงเทพมหานครและกรมควบคุมมลพิษ <u>สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ</u> - การติดตั้งสถานีวัด PM_{2.5} ต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายแต่ละสถานีซึ่งค่อนข้างสูง แต่สามารถใช้ข้อมูลของดาวเทียมมาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับค่าการกระจายของแสง ซึ่งสามารถประมาณการปริมาณของฝุ่นละออง PM_{2.5} ได้ ซึ่งจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการติดตั้งสถานีตรวจวัดได้ ทั้งนี้หากได้รับงบประมาณในการติดตั้งสถานีก็จะสามารถติดตั้งได้ทุกพื้นที่ แต่ควรมองว่าเราสามารถใช้อื่นมาร่วมพิจารณาได้บางพื้นที่ปัญหาค่อนข้างน้อย ปัญหาหลักๆ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคใต้ ช่วงเวลาหมอกควันข้ามแดนก็หาตัวแทนจากพื้นที่แต่ละภาคเพื่อจะได้ลดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นโดยเอาเทคโนโลยีอื่นมาวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนในการดำเนินการเป็นอีกหนึ่งทางเลือกได้
ประเด็นที่ 3	ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ	
48	ควรกำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM _{2.5}	<u>กรมควบคุมมลพิษ</u> ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 ได้มีมติเห็นชอบให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกลไกหลักร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นแผนระหว่างปี 2562 - 2567 โดยแบ่งเป็นแผนในช่วงวิกฤต แผนระยะสั้น (2562 - 2564) และแผนระยะยาว (2565 - 2567) ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองฯ ได้ <u>กรุงเทพมหานคร</u> - ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างจริงจัง โดยมีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินมาตรการเพื่อลดฝุ่นละอองในพื้นที่แบบ Single Command ซึ่งกรุงเทพมหานครมีการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ฝุ่นละออง โดยสถานีตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่สามารถตรวจวัดต่อเนื่องตลอดเวลา พร้อมรายงานข้อมูลสู่สาธารณชนและได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินมาตรการเพื่อป้องกัน แก้ไขและลดผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ดังนี้ 1) จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสั่งการหน่วยงานปฏิบัติและบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานคร ทั้งในส่วนของการแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้กำหนดมาตรการเพื่อรับมือปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อาทิ <u>ระยะสั้น</u> ได้แก่ เพิ่มความถี่ในการล้างถนน และการฉีดน้ำเป็นละอองฝอยในอากาศเพื่อดักจับฝุ่นละออง เพิ่มจุดตรวจจับและห้ามใช้รถยนต์ควันดำทุกประเภท ประสานอำนวยความสะดวกด้านการจราจรให้คล่องตัวและรณรงค์ใช้ระบบขนส่งมวลชน รณรงค์ไม่ขับ...ช่วยดับเครื่อง เพื่อลดมลพิษทางอากาศ ห้ามเผาขยะและเผาในที่โล่งทุกชนิด คุมเข้มปัญหาฝุ่นละอองจากการก่อสร้างรถไฟฟ้า ควบคุมกำกับดูแลแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดการก่อสร้างอาคาร เพิ่มพื้นที่สีเขียว ควบคุมกำกับดูแลการระบายมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้ง

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการบริหารฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		การแจกหน้ากากอนามัยและการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} โดยเฉพาะเด็ก ผู้ป่วย และผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งปลัดกรุงเทพมหานครได้กำชับให้สำนักและสำนักงานเขตดำเนินการอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง <u>ระยะยาว</u> ได้แก่ ผลักดันให้ปรับปรุงมาตรฐานการระบายมลพิษจากรถยนต์และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงพัฒนาโครงข่ายการให้บริการขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงทุกระบบ รณรงค์ส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ/เพิ่มทางเลือกการเดินทางแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล พัฒนาระบบควบคุมรถยนต์ควันดำร่วมกับเทคโนโลยีการบันทึกภาพอัจฉริยะด้วยกล้องวงจรปิด (CCTV) จัดหาพื้นที่จอดแล้วจร เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ และเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น 2) จัดตั้งศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน เพื่อติดตามและรายงาน พร้อมแจ้งเตือนสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} และแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิดและเป็นเอกภาพ และกรณีพบปริมาณฝุ่น PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐานได้ประสานให้สำนักงานเขตพื้นที่ดำเนินการแก้ไขทันที
49	ควรกำหนดให้การตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของข้อมูล	<u>กรุงเทพมหานคร</u> 1) กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศเพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาหมอกพิษทางอากาศครอบคลุมพื้นที่ 50 เขต โดยตรวจวัดฝุ่นละออง PM₁₀ จำนวน 27 จุด และตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} จำนวน 50 จุด ซึ่งในปี พ.ศ. 2563 ได้มีแผนการติดตั้งเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} แบบอัตโนมัติ พร้อมจอแสดงผล (Display Board) ในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 จุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีประชาชนใช้บริการจำนวนมาก เพื่อนำข้อมูลผลการตรวจวัดไปใช้ในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศของกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพอากาศสู่สาธารณะอย่างต่อเนื่องต่อไป 2) ติดตามตรวจสอบฝุ่น PM_{2.5} ในบริเวณจุดเสี่ยงมลพิษสูง เช่น ใต้สถานีรถไฟฟ้า รวมทั้งบริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่นเพื่อจะได้กำหนดมาตรการลดปริมาณฝุ่นที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้สัญจรริมถนน

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการบริหาร	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ) 1) วช. ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เชื่อมโยงและแสดงผลคุณภาพอากาศจากการรวบรวมข้อมูลการรายงานค่าคุณภาพอากาศ ความเข้มข้นฝุ่นละออง PM_{2.5} และ PM₁₀ จากหน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ จัดทำเป็น “ระบบข้อมูลคุณภาพอากาศแบบเบ็ดเสร็จ (Air Quality Information Center: AQIC)” ผ่านเว็บไซต์ https://pm2_5.nrct.go.th และสามารถตรวจเช็คค่าฝุ่น PM_{2.5} แบบ Real-time ได้ทางแอปพลิเคชัน https://app.nrct.go.th แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีระบบข้อมูลคุณภาพอากาศแบบเบ็ดเสร็จ เป็นเว็บกลางของประเทศ และ Platform การตรวจวัดและข้อมูลค่าฝุ่นละอองที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นมาตรฐานเดียวกันให้กับประชาชน 2) วช. อยู่ระหว่างการเร่งพัฒนาจัดทำสูตรคำนวณค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ของเครื่องวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน แบบ Low Cost Sensor เพื่อให้ได้ค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่รายงานจากเครื่องวัดฝุ่น PM_{2.5} แบบ Low Cost Sensor มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทำให้สามารถใช้เครื่องวัดฝุ่น PM_{2.5} แบบ Low Cost Sensor ที่มีราคาประมาณ 1,000 – 2,000 บาท ในการเฝ้าระวังและเตือนภัยปัญหาคุณภาพอากาศแบบ Real Time ติดตั้งในพื้นที่เพิ่มเติมจากสถานที่ที่มีเครื่องวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} ตามมาตรฐานที่มีราคาหลักล้านและมีจำนวนจำกัด 3) วช. มีการพัฒนาเครื่องวัดชนิด QCM สำหรับการวัดฝุ่น PM_{2.5} ให้มีความแม่นยำสูงด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตในทุกสรรพสิ่ง และการพัฒนาอุปกรณ์ตรวจวัดฝุ่น PM_{2.5} ขนาดจิ๋วชนิดสวมใส่ได้และแยกแยะความถูกต้องของการตรวจวัดด้วยปัญญาประดิษฐ์ เพื่อพัฒนาชุดตรวจวัดฝุ่นด้วยเทคนิคใหม่ทั้งรูปแบบเครื่องมาตรฐานสูงและเครื่องวัดขนาดพกพาที่ใช้มาตรฐานเดียวกับเครื่องวัดกระเจิงแสง ช่วยให้เกิดการสร้างเครื่องมือวัดที่มีมาตรฐานที่ใช้กันภายในประเทศ ในราคาประมาณ 20,000 บาท รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ในรูปแบบของ Big Data ด้วย
50	ควรดำเนินการแจ้งเตือนภัยฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ใน 2 ระยะ คือ การแจ้งเตือนในรูปแบบของการพยากรณ์และการรายงานค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ประจำวัน และการแจ้งเตือนในภาวะวิกฤต	<u>กรุงเทพมหานคร</u> - พัฒนาระบบการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปดูข้อมูลคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานครแบบ Real Time ผ่านทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนได้ที่เว็บไซต์ www.bangkokairquality.com, www.air4bangkok.com และ www.prbangkok.com

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		Facebook: กองจัดการ-คุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร โดยในสถานการณ์ปกติจะรายงานผลการตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} ณ เวลา 07.00 น. ของทุกวัน แต่ในกรณีที่อยู่ในช่วงวิกฤติฝุ่นละออง PM_{2.5} จะเพิ่มความถี่ในการรายงานผลการตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} เป็นวันละ 4 เวลา คือ 07.00 น. 12.00 น. 15.00 น. และ 19.00 น. เพื่อแจ้งเตือนประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก คนชรา และผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ซึ่งปัจจุบันได้เพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพอากาศอีก 1 ช่องทาง ได้แก่ แอปพลิเคชันรายงานดัชนีคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานคร (AirBKK) ที่รองรับทั้งระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ และ iOS เพื่อให้สามารถแสดงผลการตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} คลอบคลุมพื้นที่ที่ไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานครและกรมควบคุมมลพิษ โดยแสดงเป็นระดับสีตามเกณฑ์ดัชนีคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งแสดงผล AQI แบบ Real Time ตามตำแหน่งที่ผู้ใช้งานอยู่ ณ ปัจจุบัน พร้อมให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติตนแก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ และป้องกันตนเองจากฝุ่นละออง PM_{2.5} กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ) 1) วช. ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พัฒนาแบบจำลองพยากรณ์คุณภาพอากาศและแอปพลิเคชัน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยสามารถพยากรณ์คุณภาพอากาศรายชั่วโมงและรายวันล่วงหน้า 3 วัน สามารถเก็บข้อมูลพยากรณ์อากาศครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถให้บริการข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อแสดงผลบน Mobile Application และ Web Browser เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวัง หมอกควันข้ามแดนด้วยแบบจำลองควบคุม WRF-Chem-HYSPLIT ที่ช่วยให้ข้อมูลแก่สาธารณะและผู้บริหารทำความเข้าใจและเฝ้าระวังเกี่ยวกับแหล่งที่มาของหมอกควัน ใช้งานได้ง่ายเหมาะกับผู้บริหารที่มีอำนาจตัดสินใจในการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
		2) มีการพัฒนาแพลตฟอร์มภูมิสารสนเทศและดาวเทียมเพื่อการบริหารจัดการ PM_{2.5} โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เพื่อให้บริการข้อมูลภูมิสารสนเทศจากดาวเทียม ปริมาณความเข้มข้นของ PM_{2.5} ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกคน ทุกที่ และทุกเวลาโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินสถานการณ์พื้นที่และปริมาณ PM_{2.5} สำหรับการวางแผน สั่งการ และติดตามประเมินผลการป้องกันควบคุมปริมาณและแหล่งกำเนิดของ PM_{2.5} ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเจรจาตกลงระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองข้ามพรมแดนบนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริง
51	ควรมีการพัฒนาและการวิจัยหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}	<u>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</u> (โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ) - วช. ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ขยายกำลังการผลิตวัสดุคอมโพสิตของไฮดรอกซีอะพาไทต์และไททานเนียมไดออกไซด์ เพื่อใช้เป็นสารเคลือบแผ่นกรองสำหรับหน้ากากอนามัยที่มีประสิทธิภาพสูงในการกรอง PM_{2.5} ในระดับอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันโรคติดต่อเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากปัญหา PM_{2.5}
52	ควรมีการจัดทำพื้นที่ปลอดฝุ่นหรือห้องปลอดฝุ่น (Safety Zone) ภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน และที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยหน่วยงานละ 1 แห่ง	<u>กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น</u> - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งจะประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศพิจารณาจัดตั้ง Safe Zone ตามความจำเป็น โดยเฉพาะในพื้นที่ที่กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาเห็นว่าค่า PM_{2.5} สูง
53	ควรกำหนดให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} โดยศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ในการบูรณาการการบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินการกิจในการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการศึกษาเพื่อจัดทำร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาด เป็นการเฉพาะเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}	ไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/หน่วยงานรับไปพิจารณา

ที่	ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ	ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงาน
ประเด็นที่ 4 ประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม		
54	ปัญหาหมอกควันข้ามแดน	<u>สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ</u> - ปัญหาหมอกควันข้ามแดนซึ่งไม่ใช่ปัญหาประเทศไทยประเทศเดียว ทั้งในภาคใต้ ภาคเหนือ รวมทั้งในกรุงเทพฯ คาดว่าไม่ได้เกิดจากปัจจัยภายในประเทศอย่างเดียว โดยจากการหารือกับกรมอุตุนิยมวิทยาว่าสถานการณ์หมอกควันในกรุงเทพฯ อาจจะมีปัจจัยอื่น นอกจากปัจจัยภายในประเทศไทย รวมถึงหมอกควันในภาคเหนือและภาคใต้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนั้นการแก้ปัญหาหมอกควัน น่าจะดูเรื่องของหมอกควันข้ามแดนด้วย
55	การสร้างความตระหนักและการรับมือปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	<u>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา</u> 1) ควรมีการสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องฝุ่นในโรงเรียนและสร้างความตระหนักรู้ในเยาวชน 2) ควรมีการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ ตามหลักวิชาการ 3) ควรยกปัญหาเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เป็นปัญหาด้านสุขภาพ เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกันของคนในสังคม 4) จัดตั้งศูนย์รวมองค์ความรู้เรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างเป็นรูปธรรม 5) ควรมีมาตรการในการรับมือกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ตลอดทั้งปี

สรุปและเรียบเรียงโดย
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย
ตุลาคม 2563

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๒๔/๗๒๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}”
ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๖๒๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ตช ๐๐๗.๓๔/๓๙๖๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่ สสส.สน.๒/๓๘๔๓/๒๕๖๔

ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่าผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}” และข้อสังเกตของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎรตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ. ยังขาดผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการหน่วยงานทั้งหมดในเรื่องดังกล่าว แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป นั้น

กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พิจารณาให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวแล้ว และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแต่อย่างใด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๗๔๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Center.ddpm@gmail.com

สำเนาถูกต้อง
นายภาณุมาศ จิตพันธ์
นิติกร

๑๐

ศูนย์ด้านนโยบายบรรเทาสาธารณภัย

๙๗๙๗

๒๒ ธ.ค. ๒๕๖๓

๑๖.๕๖

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เลขรับ ๓๐๓๓๓๓
วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๕-๕๖

ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๔/๓๕๖๓

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ ๑ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5”
ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร

เรียน อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อ้างถึง หนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔/ว ๑๐๔๔๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งผลการพิจารณา ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5” ของคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร ความแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานผลการพิจารณาฯ ดังกล่าว มีความเหมาะสมและไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแต่อย่างใด

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์)

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๑๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๕๘๗๐

๗๐

เลขที่	๓๕๐
วันที่	๗ มิ.ย. ๒๕๖๔
เวลา	๑๓-๑๐

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย
 เลขรับ..... ๑๕
 วันที่..... ๘ มิ.ย. ๒๕๖๔
 เวลา..... ๑.๕๕

ที่ สสส.สน.๒/๓๘๔๓/๒๕๖๔

๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{๒.๕}
 เรียน อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 อ้างถึง หนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เลขที่ มท ๐๖๒๔/ว๑๐๔๔๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM_{๒.๕} สสส.

ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก รัับรายงานผลการศึกษาเรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM_{๒.๕}” และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมผลการพิจารณาของหน่วยงานทั้งหมดในเรื่องดังกล่าวส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในคราวเดียวกัน รายละเอียดตามอ้างถึงนั้น

ในการนี้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพหรือ สสส. ขอนำส่งสรุปผลการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM_{๒.๕} และยุทธศาสตร์การดำเนินงานของแผนสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ สสส. ประเด็นมลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM_{๒.๕} ที่มีผลต่อสุขภาพ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

 (นายชาติวุฒิ วัจกุล)

ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ

ผู้ประสานงาน นายณัฐพงศ์ โพธิ์วัฒนะชัย โทร.๐-๒๓๔๓-๑๕๐๐
 โทรสาร ๐๒-๓๔๓-๑๕๐๑ E-mail : nattapong.p@thaihealth.or.th

๗

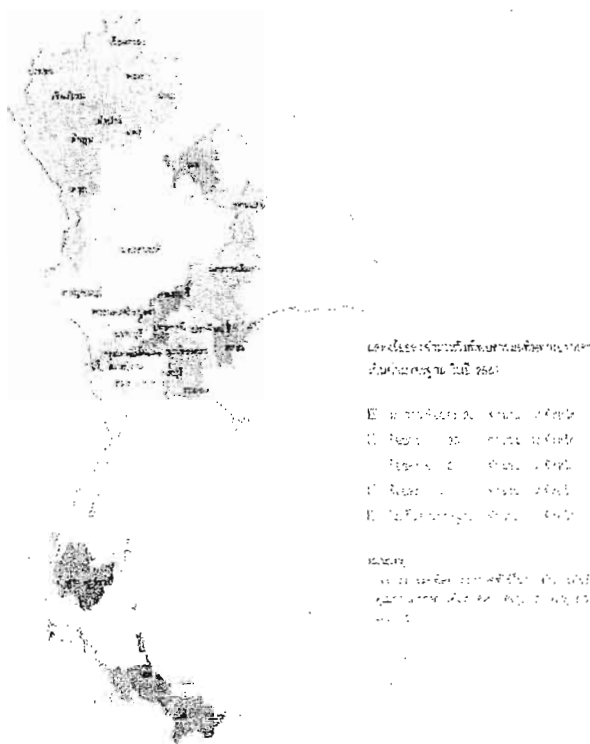
สรุปผลการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM_{๒.๕} และยุทธศาสตร์การดำเนินงานของแผนสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ สสส. ประเด็นมลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM_{๒.๕} ที่มีผลต่อสุขภาพ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) ขอสรุปสถานการณ์และแนวโน้ม ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. สถานการณ์และแนวโน้ม

๑.๑ สถานการณ์คุณภาพอากาศ

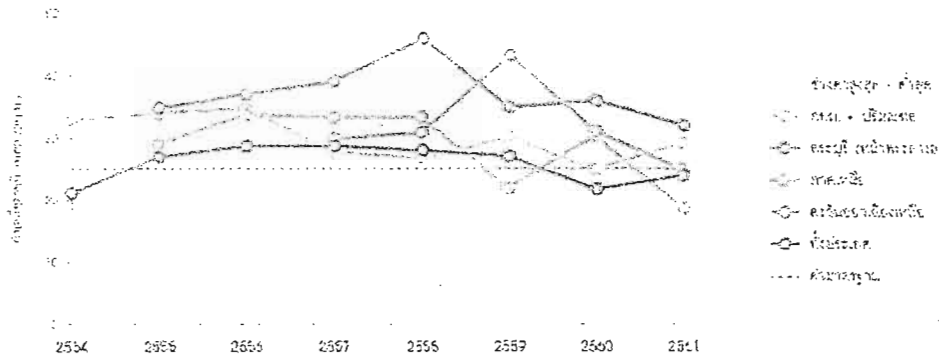
จากข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดมลพิษทางอากาศแบบอัตโนมัติในพื้นที่ ๓๓ จังหวัด (๖๓ สถานี) โดย กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ ในปี ๒๕๖๑ พบว่า คุณภาพอากาศในประเทศไทยในภาพรวมมีแนวโน้มทรงตัว สารมลพิษที่พบเกินมาตรฐาน ได้แก่ ฝุ่นละออง PM_{๑๐} ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{๒.๕} ก๊าซโอโซน และ สารประกอบเบนซิน (VOCs) จังหวัดที่พบจำนวนวันที่สารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานเป็นจำนวนมาก (เกินร้อยละ ๒๐ ของปี) ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร สระบุรี และสงขลา ดังภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ แสดงร้อยละจำนวนวันที่พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในปี พ.ศ.๒๕๖๑
ที่มา : รายงานสถานการณ์และการจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, คพ.

๑.๑.๑ ฝุ่นละอองขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{๒.๕})

ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุดในแต่ละจุดตรวจวัด อยู่ในช่วง ๒๒-๑๓๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) เฉลี่ย ๗๒ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐาน ๕๐ มคก./ลบ.ม.) ค่าเฉลี่ยรายปี อยู่ในช่วง ๙-๔๑ มคก./ลบ.ม. เฉลี่ย ๒๔ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐานรายปี ๒๕ มคก./ลบ.ม.) มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ แต่ในปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ดังภาพที่ ๒

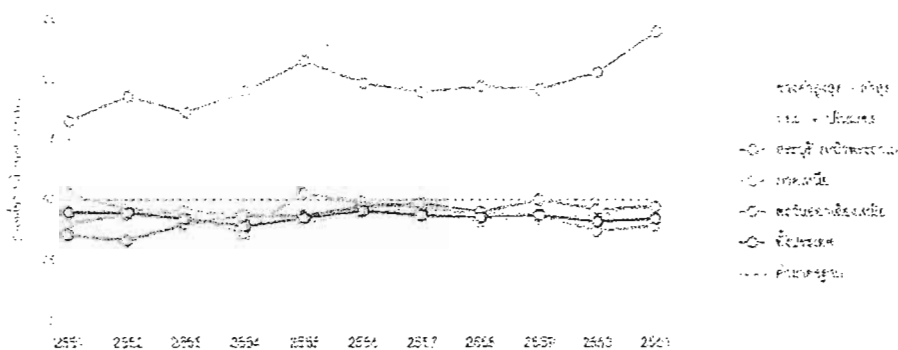

ภาพที่ ๒ ปริมาณฝุ่นละออง PM_{๒.๕} เฉลี่ยรายปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์และการจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, คพ.

๑.๑.๒ ฝุ่นละอองขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM_{๑๐})

ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุดในแต่ละจุดตรวจวัด อยู่ในช่วง ๕๐-๓๐๓ มคก./ลบ.ม. เฉลี่ย ๑๓๒ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐาน ๑๒๐มคก./ลบ.ม.) ค่าเฉลี่ยรายปี อยู่ในช่วง ๒๓-๑๒๐ มคก./ลบ.ม. เฉลี่ย ๔๒ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐานรายปี ๕๐ มคก./ลบ.ม.) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในพื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี โดยรวมมีแนวโน้มทรงตัว ดังภาพที่ ๓

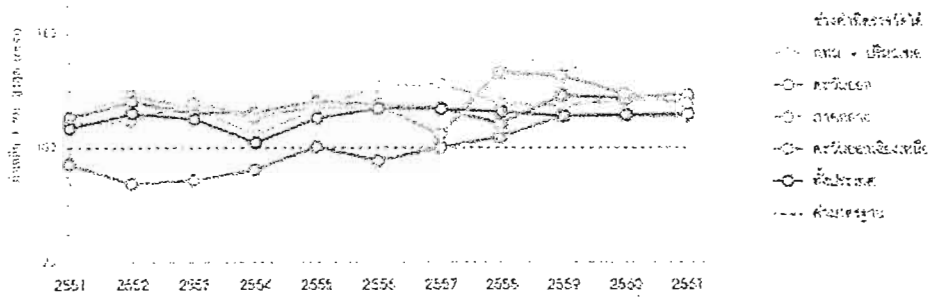

ภาพที่ ๓ ปริมาณฝุ่นละออง PM_{๑๐} เฉลี่ยรายปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์และการจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, คพ.

๑.๑.๓ ก๊าซโอโซน (O_3)

ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมงสูงสุดของแต่ละจุดตรวจวัด อยู่ในช่วง ๖๘-๑๙๓ ส่วนในพันล้านส่วน (พีพีบี) เฉลี่ย ๑๒๓ พีพีบี (ค่ามาตรฐาน ๑๐๐ พีพีบี) ค่าเฉลี่ย ๘ ชั่วโมงสูงสุด อยู่ในช่วง ๕๒-๑๔๙ พีพีบี เฉลี่ย ๙๗ พีพีบี (ค่ามาตรฐาน ๗๐ พีพีบี) ภาพรวมยังมีค่าเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ สถานการณ์ทรงตัวจากปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ ๔

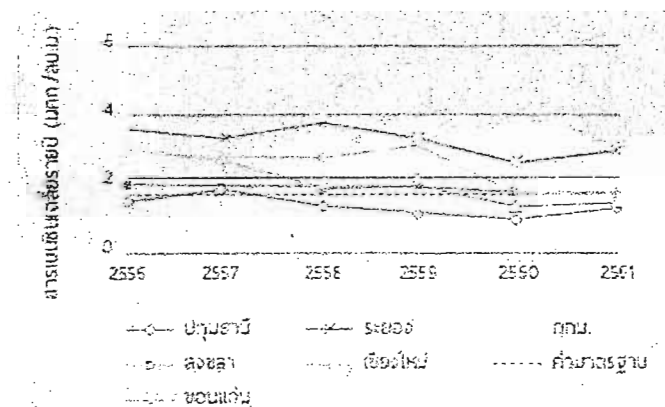

ภาพที่ ๔ ปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) เฉลี่ย ๑ ชั่วโมงสูงสุด ปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์และการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, คพ.

๑.๑.๔ สารประกอบเบนซิน

ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง ๑.๓-๔.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร พบ เกินค่ามาตรฐาน ๔ จังหวัด จาก ๗ จังหวัดที่มีการตรวจวัด โดยค่าเฉลี่ยทั้งประเทศมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ในปี ๒๕๖๑ พบปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย ดังภาพที่ ๕

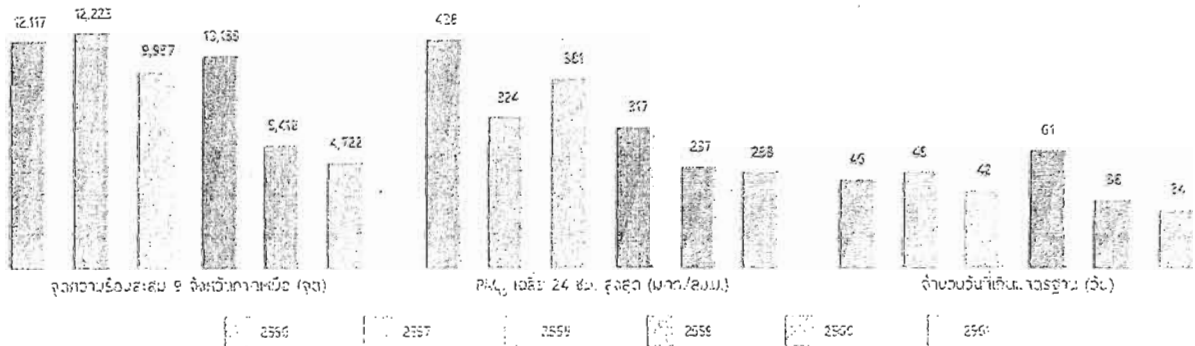
ภาพที่ ๕ ปริมาณสารเบนซิน เฉลี่ยรายปี ใน ๖ จังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, กรมควบคุมมลพิษ

๑.๑.๕ สถานการณ์มลพิษทางอากาศในพื้นที่วิกฤต

๑) ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ

ช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (เดือนมกราคม - พฤษภาคม) ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน และตาก พบว่า มีปริมาณฝุ่นละอองเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง สูงสุดที่ ๒๓๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ณ ต.บ้านดง อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง ในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งลดลงกว่าปี ๒๕๖๐ ที่ตรวจวัดได้ ๒๓๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และเมื่อพิจารณาจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน ๓๔ วัน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่จำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน ๓๘ วัน และจากการพิจารณาข้อมูลสถานการณ์หมอกควัน ๙ จังหวัดภาคเหนือ เปรียบเทียบย้อนหลัง ๖ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๑ พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สถานการณ์หมอกควันดีขึ้นตามลำดับ ดังภาพที่ ๖

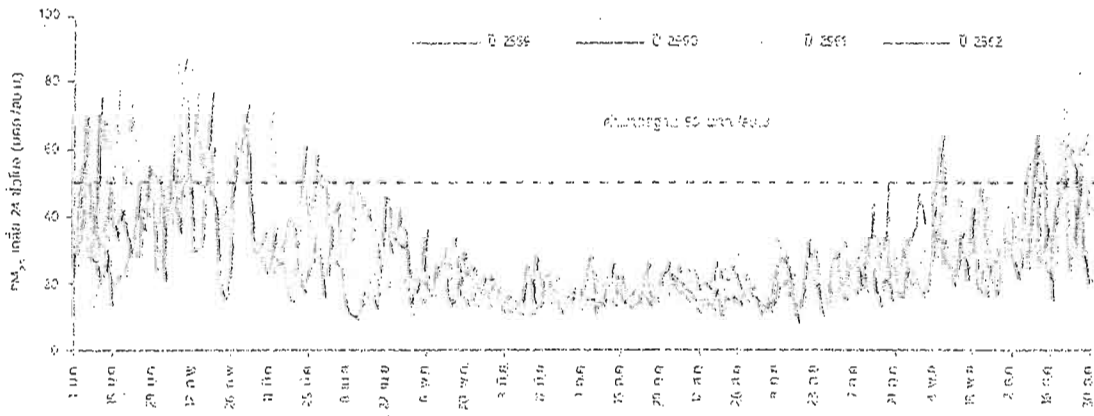

ภาพที่ ๖ สถานการณ์ปัญหาหมอกควัน ๙ จังหวัดภาคเหนือ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๑

ที่มา : รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, กรมควบคุมมลพิษ

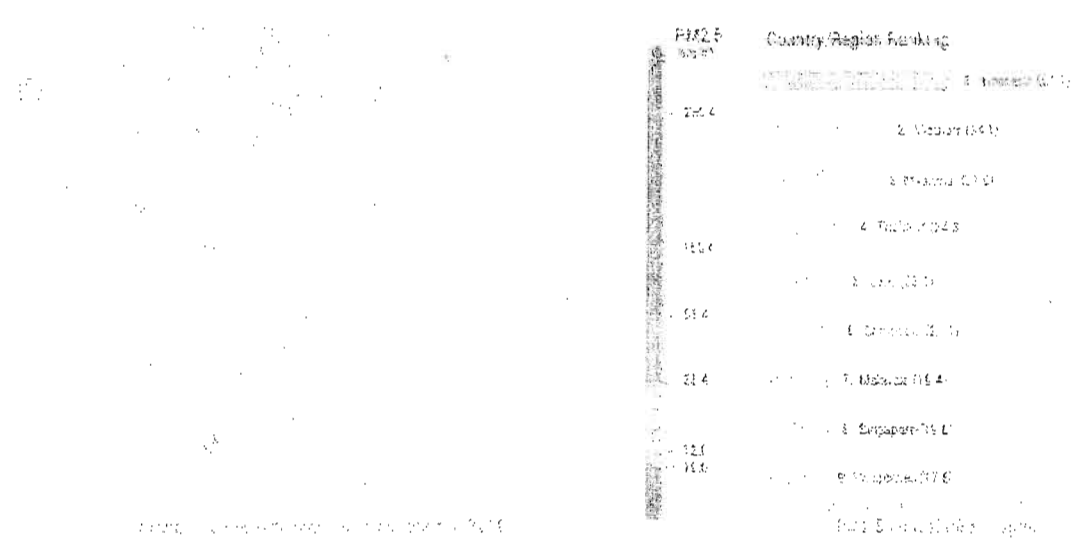
๒) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ช่วงปลายปี (เดือนธันวาคม) จนถึงต้นปี (เดือนมกราคม - มีนาคม) ของทุกปี พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ มีค่าเกินมาตรฐาน โดยเฉพาะบริเวณเส้นทางที่มีการจราจรหนาแน่น มีการก่อสร้างอาคาร และระบบขนส่งมวลชนรถไฟฟ้าหลายสาย ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ โดยจะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรกระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ โรคหลอดเลือด โรคเยื่อตาอักเสบ และโรคผิวหนัง โดยแหล่งกำเนิดหลักมาจาก ยานพาหนะ ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาที่ลักษณะอากาศจ่มตัวลมสงบ เนื่องจากความกดอากาศสูงที่ปกคลุมตอนบนของประเทศมีกำลังอ่อน ทำให้อุณหภูมิของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสูงขึ้น จนเกิดสภาพอากาศปิด เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศจนเริ่มมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐาน สำหรับสถานการณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงขึ้นในช่วงต้นปี เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ดังภาพที่ ๗

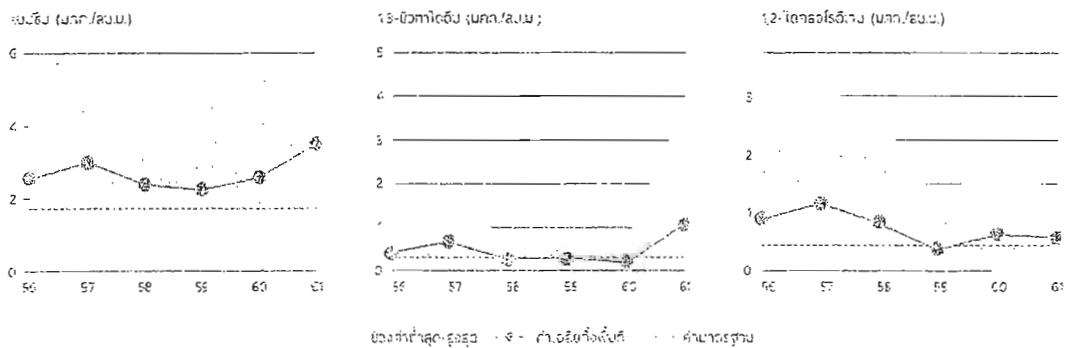
จากรายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศโลก ประจำปี ค.ศ.๒๐๑๕ โดย IQAir พบว่า ประเทศไทย มีค่า $PM_{2.5}$ เฉลี่ยที่ $24.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ มากเป็นอันดับที่ ๒๘ จาก ๙๘ ประเทศทั่วโลก และมีค่า $PM_{2.5}$ มากเป็นอันดับ ๔ ของอาเซียน รองจากประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม และพม่า ดังรูปที่ ๘

คุณภาพอากาศโดยเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครในปีพ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ อยู่ในระดับปานกลางที่ $27.6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ในพ.ศ. ๒๕๖๐, $25.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ในพ.ศ.๒๕๖๑ และ $22.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ในพ.ศ.๒๕๖๒ ตามลำดับ ซึ่งกรุงเทพมหานครมีค่า $PM_{2.5}$ เฉลี่ยที่ $22.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ มากเป็นอันดับที่ ๓๓ จาก ๘๕ เมืองหลวงทั่วโลก สำหรับจังหวัดสำคัญในประเทศมีค่า $PM_{2.5}$ ดังนี้ จังหวัดนครราชสีมา $42.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ขอนแก่น $36.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, แม่ฮ่องสอน $35.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$, เชียงใหม่ $32.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ และนนทบุรี $23.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ซึ่งมีคุณภาพอากาศแย่กว่าของกรุงเทพมหานคร

๓) สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) พื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง

ในพ.ศ.๒๕๖๑ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายเกินค่ามาตรฐานรายปี จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ สาร ๑, ๒-ไดคลอโรอีเทน เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อยแต่ยังคงเกินค่ามาตรฐาน, สารเบนซีน พบมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเกินค่าเฝ้าระวัง ๒๔ ชั่วโมง ในเดือนกุมภาพันธ์ กรกฎาคม กันยายน และธันวาคม และ สาร ๑,๓-บิวทาไดอิน พบมีแนวโน้มรุนแรงกว่าปีที่ผ่านมาเกินค่าเฝ้าระวัง ๒๔ ชั่วโมง บริเวณทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือของนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดในเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน คาดว่าสาเหตุเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีที่มีการใช้และผลิตสาร ๑,๓-บิวทาไดอิน ดังภาพที่ ๙

ภาพที่ ๙ ความเข้มข้นสารเบนซีน ๑,๓-บิวทาไดอิน และ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน ในบรรยากาศมาบตาพุด
ที่มา : รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑, กรมควบคุมมลพิษ

๒. ภารกิจ สสส. ในการทำงานเรื่องการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่มีผลต่อสุขภาพ

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. สนับสนุนภาคีเครือข่ายที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพที่หลากหลาย ซึ่งประกอบไปด้วย ภาคนโยบาย วิชาการ ประชาสังคม และการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการกระตุ้น จุดประกาย สาน เสริมพลังการดำเนินงานทางวิชาการ การเคลื่อนสังคมและการพัฒนานโยบาย ให้เชื่อมโยงและสนับสนุนกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพัฒนาสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรที่จำเป็น และการบูรณาการยุทธศาสตร์ทั้งด้านการรักษากฎหมาย (Enforcement) การให้ข้อมูล/ความรู้ (Education) วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม (Engineering) วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Environmental Science) และการประเมินผล (Evaluation) ในการป้องกันมลพิษทางอากาศที่มีผลต่อสุขภาพ ทั้งในนโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ โดยมีผลการดำเนินงานสำคัญในช่วงปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

ด้านวิชาการ การพัฒนานโยบาย และการสร้างเป้าหมายร่วม

๑. ร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ.

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ เครือข่ายอากาศสะอาดประเทศไทย ที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มคนจิตอาสาทั้งนักวิชาการสาขาต่างๆ นักสื่อสาร และกลุ่มภาคประชาสังคม ที่ขึ้นอาสาเข้ามาจัดการกับปัญหา ผ่านการใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการตนเองมีความเชี่ยวชาญ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องปัญหามลพิษทางอากาศ และร่วมหาสาเหตุต้นตอในเรื่องนี้ ซึ่งกลุ่มสมาชิกจำนวนหลายร้อยคนที่เข้ามาทำงานทั้งด้านวิชาการ และการเคลื่อนไหวทางสังคม ร่วมกับภาครัฐ และเอกชน เพื่อหาทางออกที่จะจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในประเทศไทย โดยดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ. และเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ขึ้นมาเพื่อให้ความรู้กับสังคม และเป็นข้อมูลเพื่อผลักดันเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

เจตนารมณ์สำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ.

คือ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิในชีวิต สิทธิในสุขภาพ และสิทธิของเด็ก อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองคุ้มครองในฐานะสิทธิมนุษยชน เพื่อให้การใช้และการตีความกฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ อาทิเช่น อากาศสะอาด อากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ หมอกควันพิษ กลุ่มเปราะบาง ดัชนีคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ การบูรณาการ การจัดการร่วม การกำกับดูแล เป็นต้น จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายอากาศสะอาดดังกล่าวขึ้น

๒. สมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น และสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ เรื่อง มลพิษทางอากาศจากฝุ่นPM ๒.๕ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้ดำเนินงาน “การจัดการร่วมในการแก้ไขปัญหาจากทุกภาคส่วน” เป็นการจัดการร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคม และมีความเข้มข้นกว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ในระดับทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่เพียงแคในระดับการให้ข้อมูล หรือการรับฟังความคิดเห็นเท่านั้น แต่อยู่ในระดับของการวางแผนร่วมกันและการร่วมปฏิบัติ โดยกลไกการจัดการร่วมที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องสร้างระบบกระจายอำนาจในการตัดสินใจ แบ่งปันความ

รับผิดชอบ รวมทั้งสิทธิหน้าที่ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักต่างๆ ในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วน ที่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนหรือชุมชน และพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนา นโยบายสาธารณะการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการจัดงานสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น และสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ เรื่อง มลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ผลงานที่สำคัญของโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นตามแผนงาน ประกอบไปด้วย

๑. เกิดเวทีรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วม (Public Consultation) ของประชาชน ผู้แทนหน่วยงานภาคี เครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ใน ๗ พื้นที่ทั่วประเทศ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา อุตรดิตถ์ สงขลา สระบุรี และ กรุงเทพมหานคร
๒. เกิดการขับเคลื่อนการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM ๒.๕ ที่คำนึงถึงแหล่งกำเนิดต่างๆ กัน ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในระดับชาติและพื้นที่
๓. ได้ข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมในการแก้ปัญหาเชิงบวก เป็นนโยบายสาธารณะสำหรับการจัดการปัญหา มลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสนอต่อ หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนนำสู่การปฏิบัติได้จริง

๓. การพัฒนานโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับสุขภาวะ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับมูลนิธิธรรมรัฐเพื่อการพัฒนา สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ผ่านมามีภาคการเมืองและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้พยายามกำหนดนโยบายและ มาตรการหลายด้านออกมาเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการปรับเปลี่ยนนโยบายและมาตรการ ไปตามยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง แต่ผลสัมฤทธิ์ของการแก้ไขปัญหายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และตามคาดหวังของสังคม ในขณะที่เดียวกันยังสร้างผลกระทบจากการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการ เหล่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ภาคประชาสังคมมีความตื่นตัวและต้องการเข้ามา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นโยบายที่ถูกกำหนดออกมา ตอบสนองต่อความต้องการนำไปสู่การจัดการแก้ไขปัญหาย่างถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งจาก นโยบายที่กำหนดขึ้น และไม่สร้างผลกระทบด้านสุขภาวะต่อชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาสังคมในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่าง ยิ่งต่อการสนับสนุน สร้างพลังร่วมทางสังคมในการผลักดันและขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้เกิดผลก้าวหน้า และบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลดีต่อการสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีของชุมชนและสังคม

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนี้จะสนับสนุนการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศประกอบไปด้วย

๑. การเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อสร้างและผลักดันระบบธรรมภิบาลสำหรับกระบวนการกำหนด นโยบายสาธารณะด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ
๒. การเพิ่มศักยภาพ ความเข้มแข็ง และสานพลังของภาคีหลักและเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. การผลักดันเชื่อมต่อการปฏิรูปด้านโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับกระบวนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศและการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และการบูรณาการระดับพื้นที่

๑. การสร้างการเรียนรู้และการสื่อสารสู่ผู้ฟัง เพื่อปกป้องด้านสุขภาพในโรงเรียนต่อภาวะวิกฤตปัญหาฝุ่นละออง (ห้องเรียนสู่ผู้ฟัง)

ปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง เป็นวาระแห่งชาติ และมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง” เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในภาพรวมของประเทศ และในพื้นที่วิกฤตโดยการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วน ดังนั้นการรับมือกับสถานการณ์วิกฤตที่มีค่าฝุ่นละอองเกินมาตรฐานที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกับกลุ่มเสี่ยงอย่างกลุ่มเด็กที่อาศัยในพื้นที่ที่มีการพบการเผาเป็นปริมาณมาก ซึ่งร่างกายต้องรับกับปริมาณฝุ่นละอองพิษอันเกิดจากการเผาในที่โล่งเป็นประจำ ก่อให้เกิดการสะสมของสารพิษในร่างกายอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาวได้

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ ห้างหุ้นส่วนเติมเต็มวิสาหกิจเชียงราย ดำเนินงาน “ห้องเรียนสู่ผู้ฟัง” เพื่อพัฒนาโมเดลผ่านการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนานักเรียนให้เป็นนักสื่อสารอย่างรอบรู้ การทำงานกับครูเพื่อเป็นจุดจัดการความรู้ในระดับท้องถิ่น สนับสนุนพ่อแม่ผู้ปกครองให้เป็นที่สนับสนุน เพื่อที่จะพัฒนาการจัดการลดมลพิษทางอากาศและส่งเสริมสุขภาพให้เป็นเทศบาลบุญดี โดยดำเนินงานใน ๓ พื้นที่ต้นแบบ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย แพร่ และ จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมจำนวน ๓๐ โรงเรียน ซึ่งทั้งสามจังหวัดดังกล่าวถือว่าเป็นพื้นที่ที่วิกฤตและมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาค่าฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน โดยเป็นพื้นที่ที่พบจุดความร้อนมากที่สุดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยและเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดค่าฝุ่นละอองสูงอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กๆ ในโรงเรียน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เด็กมารวมตัวกันและใช้เวลาส่วนมากในโรงเรียน

๒. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเพื่อสุขภาพของครอบครัว (สมุทรสาครสีเขียว)

จังหวัดสมุทรสาครเป็นหนึ่งในจังหวัดที่เป็นเขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการในเขตจังหวัดสมุทรสาครก่อให้เกิดปัญหามลพิษอุตสาหกรรม เช่น น้ำเสีย มลพิษอากาศ ของเสียอุตสาหกรรม และขยะมูลฝอยจากชุมชนเมืองที่เติบโตรวดเร็ว รวมถึงปัญหามลพิษอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทั้งคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องที่ โดยมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงขึ้นจนอาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน จังหวัดสมุทรสาครจัดเป็นเขตควบคุมมลพิษมากกว่ายี่สิบปี หากแต่แนวโน้มของปัญหามลพิษเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมยังไม่เคยได้รับการแก้ไขและไม่มีแนวโน้มว่าจะคลี่คลายลง ในทางตรงกันข้ามปัญหากลับรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ มูลนิธิบูรณะนิเวศ ดำเนินงาน “การฟื้นฟูมลพิษในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเพื่อสุขภาวะองค์กรร่วม” ที่เป็นการดำเนินงานโดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและสถานประกอบการอาศัยอยู่ร่วมกันได้ โดยการปรับปรุงจัดการปัญหามลพิษ การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและการปรับปรุงสุขภาวะของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครให้ดีขึ้น

๓. เคหะตาวน PM๒.๕ : ปล่อยหลังวันที่อากาศเชียงใหม่จะสะอาด

ทุกๆ ๔ เดือนตั้งแต่กุมภาพันธ์ – พฤษภาคมของทุกปี ชาวเชียงใหม่ต้องเผชิญกับภาวะวิกฤต ฝุ่น PM๒.๕ ที่มีค่าเกินมาตรฐาน หลายปีที่ผ่านมาเป็นปัญหาที่ชาวเชียงใหม่จะต้องพบอย่างต่อเนื่องในช่วงปลายฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูร้อน โดยเฉพาะในปี ๒๕๖๒ ค่าฝุ่น PM ๒.๕ ได้ทะยานสูงขึ้นจนถึงจุดสูงสุดติดอันดับหนึ่งของโลก โดยวัดค่าได้ถึง ๗๐๐ AQI และหลายสำนักข่าวได้ลงข่าวค่ามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินค่ามาตรฐานอย่างต่อเนื่องเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคประชาสังคมและหน่วยงานรัฐมีความตื่นตัวสูงในการแก้ไขปัญหา PM ๒.๕ เนื่องจากปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น และด้วยสถานการณ์และข้อมูลผลกระทบร้ายแรงต่อสุขภาพจาก PM ๒.๕ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นความจำเป็นที่ต้องมีแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน PM ๒.๕ โดยเร่งด่วน

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ มูลนิธิส่งเสริมการออกแบบอนาคตประเทศไทย พิจารณาคัดเลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่นำร่องในการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหา PM ๒.๕ ที่มีประสิทธิผล โดยใช้โมเดลห้องปฏิบัติการทางสังคม (Social Lab) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนหลักที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือกันดำเนินงาน โดยการทำกระบวนการเพื่อให้เกิดการมองภาพอนาคต และวางแผนร่วมกันในทุกภาคส่วน โดยผลลัพธ์สำคัญของโครงการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย

๑. ได้รูปแบบหรือโมเดลในการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อสารมวลชน และภาคเอกชนในการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่น PM๒.๕ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งจะส่งผลช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
๒. เพิ่มการตระหนักรู้ถึงผลกระทบต่อสุขภาพ และสร้างความรู้ร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่น PM๒.๕ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
๓. ได้แนวทางขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ PM๒.๕ อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนและการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีการสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนได้อย่างยั่งยืน

๔. การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการเสริมศักยภาพชุมชน และพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน

ไฟป่าในภาคเหนือมีแนวโน้มรุนแรงและจัดการได้ยากมากขึ้น เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกซึ่งส่งผลให้อากาศร้อนมากขึ้นในฤดูร้อนและสภาพป่ามีความแห้งแล้งยาวนานขึ้น ประกอบกับสภาพป่าที่มีเชื้อเพลิงสะสมจากใบไม้จำนวนมาก จึงคาดว่าในอนาคตไฟป่าจะรุนแรง และจัดการได้ยากมากขึ้น ทั้งนี้พื้นที่ภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า ที่มีชุมชนอาศัยและใช้ประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก กล่าวคือภาคเหนือมีพื้นที่ประมาณ ๖๕ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่า ๔๕ ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ ๖๘.๔๒ ของพื้นที่ทั้งหมด (แยกเป็นป่าผลัดใบหรือป่าเต็งรังเบญจพรรณ ๓๐.๙ ล้านไร่ พื้นที่ป่าไม่ผลัดใบ ๑๔.๑ ล้านไร่ พื้นที่อื่นๆ ๒๐.๘

ล้านไร่) จากการวิเคราะห์พื้นที่การเผาไหม้สะสม และจุด hotspot พบว่า พื้นที่ที่เกิดไฟมากที่สุดอยู่ในพื้นที่ป่า ทั้งป่าอนุรักษ์และป่าสงวน และในปี ๒๕๖๒ พื้นที่เผาไหม้สะสมที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๗.๒ ล้านไร่ เป็นไฟที่เกิดพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนมากถึง ๖.๕ ล้านไร่ (๙๐.๓%) และจากการวิเคราะห์จุดความร้อนสะสม (hotspot) ในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๑ พบว่าจุดความร้อนขึ้นมากที่สุดอยู่ในพื้นที่ป่าเต็งรังเบญจพรรณ

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ) ดำเนินงาน “การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการเสริมศักยภาพชุมชนและพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันปัญหาฝุ่นควันจากไฟป่า” ที่กำหนดแนวทางขับเคลื่อนเป็นกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๑. เสนอคำขอจัดตั้งป่าชุมชนขึ้นทะเบียนกับกรมป่าไม้ และจัดทำแผนการจัดการป่า การจัดการไฟป่า เพื่อเตรียมเสนอต่อคณะกรรมการระดับจังหวัด จำนวนกว่า ๒๐ พื้นที่ ครอบคลุม ๙ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน
๒. ลงนามในบันทึกแนวทางการร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติในการดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ ตามมาตรา ๖๕ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้มีพื้นที่นาร่องที่จะจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่ให้ชุมชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ๔ พื้นที่นาร่อง
๓. ลงนามในบันทึกความร่วมมือ และประกาศเจตนารมณ์ร่วม ๑๐๑ ท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา ป่าไม้ ที่ดิน ไฟป่า และฝุ่นควัน จังหวัดเชียงใหม่อย่างยั่งยืน
๔. พัฒนาข้อเสนอทางนโยบายในการปรับปรุงหรือแก้ไขอนุบัญญัติ/ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในอันที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่ป่า

โดยการประสานความร่วมมือไปยังภาคีส่วนราชการ นักวิชาการ นักพัฒนาเอกชน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการสร้างพื้นที่ต้นแบบในการจัดการป่าชุมชนและการจัดการไฟป่าศึกษาวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ร.บ.การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยวิเคราะห์และจัดการความรู้ในการจัดการไฟป่า พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์และการสื่อสาร ประสานภาคีความร่วมมือต่างๆ มาประกอบการใช้ในการดำเนินงาน เพื่อทำให้เกิดพื้นที่รูปธรรมต้นแบบการจัดการป่าและไฟป่าอย่างยั่งยืน

๕. ผู้นำเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง(Prime Mover) ในบริบทการจัดการคุณภาพอากาศสำหรับประเทศไทย

ปัญหา PM ๒.๕ หรือมลพิษที่มีขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็น จากเขม่าควันและไอเสียจากเครื่องยนต์ การเผาไหม้ของวัสดุทางการเกษตร ไฟป่า และมลพิษจากกระบวนการทางอุตสาหกรรม เนื่องจากความซับซ้อนของปัญหา รวมทั้งภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับหลากหลายสาขาวิชาส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาสู่ประชาชนควรมีความหลากหลาย เพื่อให้การสื่อสารทางความคิดกับภาคประชาสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับในสังคมยุคปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า “สื่อสังคมออนไลน์” หรือ “Social Media” ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารเป็นอย่างมากโดยผู้รับข่าวสารสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. ร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ดำเนินงาน “การสร้างพลเมืองสร้างสรรค์ (Active Citizen) และผู้นำเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง (Prime Mover) ในบริบทการจัดการคุณภาพอากาศสำหรับประเทศไทย” ด้วยการใช้เครื่องมือทางการสื่อสารรูปแบบใหม่ เช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Prime Mover) ซึ่งเป็นบทเรียนที่สำคัญในการทำงานสร้างเสริมสุขภาพของ สสส. จึงเป็นส่วนหนึ่งในการสังเคราะห์ข้อมูลที่มีความสลับซับซ้อนให้ง่ายต่อการเรียนรู้ และเป็นช่องทางสื่อสารที่จะนำข่าวสารเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ ความสำคัญ แนวทางสู่การแก้ไขปัญหาไปสู่กลุ่มเป้าหมาย และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระจายข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษทางอากาศที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องครบถ้วนผ่านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Prime Mover) ๘ นักวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วย

๑. ศ.ดร.ศิวัช พงษ์เพียจันทร์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	ด้านพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
๒. รศ.ดร.ธันวี สุขสาโรจน์	สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน	ด้านพัฒนาสุขภาพอาเซียน
๓. ผศ.ดร.กฤษฎากร ว่องวุฒิกุล	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	ด้านนิติศาสตร์
๔. ผศ.ดร.รณบรรจบ อภิตกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. ผศ.ดร.นิอร สิริมงคลเลิศกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	ด้านวิศวกรรมศาสตร์
๖. ผศ.ดร.รุจิกาญจน์ นาสนิท	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ด้านวิศวกรรมศาสตร์และ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
๗. ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์	ฝ่ายวิจัยการลงทุน บล.ไทยพาณิชย์	ด้านการลงทุนและ เศรษฐศาสตร์
๘. พญ.นวรรตน์ อภิรักษ์กิตติกุล	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ

ด้านการพัฒนางานวิชาการ การจัดการข้อมูลและความรู้ (ทั้งดำเนินการเอง และเป็นคณะทำงาน)

๑. จัดทำชุดข้อมูลทางวิชาการหรือเอกสารทางวิชาการ ผ่านการดำเนินการของเครือข่ายอากาศสะอาดประเทศไทย โดยได้เอกสารทางวิชาการที่สำคัญจำนวน ๒ เล่ม คือ
 - ๑) “สมุดปกขาว อากาศสะอาด (Clean air: White paper)” นำเสนอความรู้และแนวคิดพื้นฐานในการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งสาเหตุของปัญหาและเป็นอุปสรรค ในการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
 - ๒) “สมุดปกฟ้า อากาศสะอาด (Clean air: Blue paper)” ต่อยอดความเข้าใจปัญหา PM๒.๕ มีเนื้อหามุ่งเติมเต็มองค์ความรู้เชิงลึกในทุกมิติของผลกระทบจากมลพิษทางอากาศเพื่อเร่งสร้างความตระหนักรู้ถึงอันตรายของมลพิษทางอากาศต่อสังคมไทย โดยศึกษาผลกระทบเชิงลบจากมลพิษทางอากาศซึ่งรวมถึง PM๒.๕ ผ่านการค้นคว้าผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการระดับนานาชาติ
๒. ร่วมกับผู้นำเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง (Prime Mover) ในบริบทงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างงานวิชาการ การประสานงานกับภาคประชาสังคมและนโยบาย การสื่อสารสังคม ที่มุ่งไปสู่การจัดการคุณภาพอากาศและปัญหามลพิษทางอากาศสำหรับประเทศไทย โดยใช้วิธีการสหสาขา

วิชาการที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์

๓. ทำงานประสานงานวิชาการกับคณะกรรมการด้านวิชาการแก้ไขปัญหาหมอกภาวะทางอากาศ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
๔. สร้างความร่วมมือในเชิงวิชาการกับคณะกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
๕. สร้างความร่วมมือในเชิงวิชาการกับคณะทำงานกลุ่มยุทธศาสตร์และวิชาการ (Intelligence Unit) ภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณี หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก
๖. เกิดการพัฒนาาระบบข้อมูลการจัดระเบียบการเผาและการจัดการเชื้อเพลิง ใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขับเคลื่อนงานด้านสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพของ สสส.

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. มีกลไกการบริหารเพื่อขับเคลื่อนงานด้านสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม โดยมีคณะกรรมการประสานยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายด้าน มีบทบาทในการให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุนด้านวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อให้แผนงาน/โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย อีกทั้งยังมีคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่กำกับกำกับการดำเนินงานของสำนัก ๒ ในแผนงาน/โครงการ ร่วมกับงานด้านอื่นๆ ตามกลไกโครงสร้างภายใต้คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยมีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการชุดต่างๆ ดังนี้

๑. คณะกรรมการประสานยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ

๑) นายเสกสรร แสงดาว	ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมควบคุมมลพิษ
๒) ดร.นพ.สมเกียรติ ศิริรัตนพุกฤษ	ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมควบคุมโรค
๓) รศ.ดร.กอบกุล รายนาค	ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔) ดร.แพรวดา มาเทิ้ม	ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๕) ดร.นุจรินทร์ รามัญกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ
๖) ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้าน
๗) นางสาวเพ็ญโฉม แซ่ตั้ง สิ่งแวดล้อม	ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคีเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
๘) นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ สิทธิเกษตรกรและชุมชน	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรชีวภาพ เกษตรกรรม อาหาร

๒. คณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ ๒ สสส.

๑) นายพิทยา จินาวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน
๒) นางรัศมี วิศทเวทย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้บริโภคคุณภาพ
๓) ดร.กฤษฎา บุญชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม

๓. แนวทางและประเด็นสำคัญเพื่อการพัฒนาการทำงานต่อไป

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สสส. มีจุดเน้นและทิศทางในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่มีผลต่อสุขภาพ ที่กำลังดำเนินการโดยมุ่งเน้นใน ๗ เรื่องสำคัญ ดังนี้

- ๑) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์วิชาการการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศระดับประเทศที่มีผลต่อสุขภาพ เพื่อให้ช่วยตรวจสอบข้อมูลทางวิชาการ พัฒนาและส่งเสริมชุดข้อมูลในการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- ๒) สนับสนุนเสริมการดำเนินการ “บริหารจัดการเชื้อเพลิง เพื่อลดฝุ่นละอองจากการเผาและผลกระทบต่อสุขภาพ ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ” ซึ่งตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอย่างเข้มข้นและมีทิศทางชัดเจน
- ๓) หนุนเสริมและร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศ และการสื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
- ๔) หนุนเสริมและร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข ด้านงานกลุ่มยุทธศาสตร์และวิชาการ (Intelligence Unit) โดยเฉพาะการตอบสนองอย่างเร่งด่วนในประเด็น Non-communicable diseases หรือโรคกลุ่มที่ไม่ติดต่อ ที่มีสาเหตุสำคัญมาจากมลพิษทางอากาศ
- ๕) พัฒนาโมเดลในระดับพื้นที่เพื่อการป้องกัน PM๒.๕ ในระดับครัวเรือน ชุมชน และธุรกิจ ผ่านสภามลพิษเชียงใหม่
- ๖) ขยายการดำเนินงานระดับพื้นที่ จำนวน ๙ จังหวัดในภาคเหนือ ภายใต้การบริหารของสภามลพิษเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาจุดจัดการระดับท้องถิ่นทั่วภาคเหนือให้มีความเข้มแข็งและสามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างทันที่
- ๗) ขยายการดำเนินงานห้องเรียนสูฝุ่น (โรงเรียนสูฝุ่น) ต้นแบบในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในพื้นที่ ๒๕ เขต จำนวน ๕๐ โรงเรียน ร่วมกับสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร